

II BESEDILO ČLENOV

ZAKON O OBRAMBI (Z Obr-1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon ureja vrsto, organizacijo in obseg obrambe države.

(2) S tem zakonom se prenaša v pravni red Republike Slovenije Direktiva 2009/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti (UL L, št. 146, z dne 10. 6. 2009, str. 1).

2. člen (namen obrambe)

Temeljni nameni obrambe je odvracanje napada na državo ter obramba neodvisnosti, nedotakljivosti in celovitosti države. Ta namen se uresničuje z zagotavljanjem nacionalne obrambe in s sodelovanjem države v mednarodnih varnostnih povezavah na podlagi mednarodnih pogodb.

3. člen (obrambni sistem)

(1) Obrambni sistem je celota političnih, organizacijskih, vojaških, kadrovskih, materialno-finančnih, obveščevalno-varnostnih, komunikacijsko-informacijsko, normativnih, izobraževalnih in drugih dejavnosti, ki jih razvija država za obrambo.

(2) Obrambni sistem države sestavljata Slovenska vojska, ki izvaja vojaško obrambo samostojno ali v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb, ter nevojaški del obrambnega sistema, ki s civilnimi zmogljivostmi in ukrepi podpira delovanje Slovenske vojske in zavezniških sil. Z obrambnim sistemom države se omogoča tudi uresničevanje drugih obrambnih potreb države pri odzivanju na krizo, vojno, pa tudi izredno stanje ter prispeva k prizadevanjem države za mir, varnost in stabilnost.

(3) Delovanje obrambnega sistema zagotavljajo tudi drugi državni organi, samoupravne lokalne skupnosti, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter državljanke in državljani v mejah in na način, ki ga določa zakon.

(4) Obrambne zadeve so v pristojnosti države.

4. člen

(spoštovanje mednarodnega vojnega in humanitarnega prava)

Obramba države se izvaja v skladu s pravili in načeli mednarodnega vojnega in humanitarnega prava ter sprejetimi mednarodnimi obveznostmi.

5. člen

(razglasitev vojnega in izrednega stanja)

(1) Vojno stanje se razglasi ob vojaškem napadu na državo. Vojaški napad na katerikoli del države in s kakršnimikoli vojaškimi sredstvi ter načini se šteje za napad na vso državo. Vojno stanje se lahko razglasi tudi ob oboroženem napadu na Republiko Slovenijo ali na državo oziroma države, s katerimi je Republika Slovenija v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb.

(2) Izredno stanje se razglasi, kadar velika ali splošna nevarnost ogroža obstoj države. Izredno stanje se lahko razglasi, če grozi povečana nevarnost napada na državo oziroma nastane neposredna vojna nevarnost. Povečano nevarnost napada na državo oziroma neposredno vojno nevarnost lahko predstavlja tudi nevarnost oboroženega napada ali oborožen napad na državo ali države, s katerimi je Republika Slovenija v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb.

(3) Za oboroženi napad v skladu s tem zakonom se šteje napad s sredstvi in na način, ki daje Republiko Sloveniji, napadeni zavezniški državi ali državam pravico do individualne ali kolektivne samoobrambe v skladu z Ustanovno listino Organizacije združenih narodov.

6. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Civilne zmogljivosti so zmogljivosti državnih organov, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij, ki so namenjene predvsem za podporo Slovenski vojski in zavezniškim silam.
2. Civilni funkcionalni strokovnjaki so civilne osebe, ki opravljajo naloge na področju civilno-vojaškega sodelovanja v mednarodnih operacijah in misijah ter izven območja mednarodnih operacij in misij v poveljstvih, enotah in drugih organih mednarodnih organizacij.
3. Formacija je seznam funkcionalnih in kadrovskih dolžnosti, pogojev za njihovo opravljanje ter potrebnih materialnih sredstev in opreme za vojaško poveljstvo, enoto in drugo sestavo v stalni, mirnodobni in vojni sestavi ter njena kadrovska in materialna popolnitev.
4. Izrazito poslabšanje varnostnih razmer v mednarodnem okolju (v nadaljnjem besedilu: izrazito poslabšanje varnostnih razmer) je ocenjeno varnostno stanje države, ko je zaradi vojaške ogroženosti treba stopnji ogroženosti prilagoditi načrtovanje v obrambnem sistemu in povečati obrambne zmogljivosti.
5. Javna uslužbenka ali javni uslužbenec na obrambnem področju (v nadaljnjem besedilu: javni uslužbenec na obrambnem področju) po tem zakonu je vojaška oseba, civilna

oseba, ki poklicno dela v Slovenski vojski, ali druga oseba, ki na Ministrstvu za obrambo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi opravlja javne naloge oziroma spremljajoča dela na uradniškem oziroma strokovno-tehničnem delovnem mestu na obrambnem področju.

6. Kriza po tem zakonu pomeni stanje, ki nastane zaradi dogodkov izven države, ki ogrožajo nacionalno ali mednarodno varnost, oziroma lahko vodi v izredno ali vojno stanje in je za njeno obvladovanje treba uveljaviti ustrezne ukrepe kriznega odzivanja, ob upoštevanju obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah, katerih članica je država.
7. Materialna in zdravstvena oskrba je oskrba Slovenske vojske, prebivalstva, sil za zaščito, reševanje in pomoč ter policije v vojnem stanju.
8. Mednarodne operacije in misije so vse oblike delovanja vojaških, policijskih, civilnih, reševalnih in drugih sil ter zmogljivosti v drugi državi ali na odprtem morju z ustreznim mandatom na podlagi mednarodne pogodbe, odločitve mednarodne organizacije oziroma prošnje države gostiteljice. Obsegajo mirovne operacije vseh vrst, operacije kriznega odzivanja, mednarodne civilne misije in mednarodne reševalne operacije.
9. Mirnodobna sestava Slovenske vojske je formacija, ki jo sestavljajo poklicni pripadniki, pripadniki na prostovoljnem služenju vojaškega roka in pripadniki pogodbene rezerve, v primeru ponovne uvedbe vojaške dolžnosti pa tudi vojaški obvezniki na služenju vojaškega roka in pripadniki rezervne sestave, kadar so vpoklicani v vojaško službo.
10. Nacionalna obrambna kodifikacija obsega organizacijo, procese in pravila, ki zagotavljajo enotno identifikacijo, opis, poimenovanje, klasificiranje in dodeljevanje Natovih kodifikacijskih števil materialnim sredstvom slovenskih proizvajalcev, ki se uporabljajo za obrambne potrebe ter enotno dodeljevanje kod slovenskim podjetjem v skladu z Natovim kodifikacijskim sistemom.
11. Načrtovanje v obrambnem sistemu je dejavnost, s katero se določajo splošni in posebni cilji v zvezi z obrambo države ter načini njihovega uresničevanja.
12. Obrambne priprave so celota organizacijskih, kadrovskih, tehničnih in drugih pripravljalnih ukrepov, aktivnosti in rešitev za zagotavljanje delovanja obrambnega sistema v krizi, izrednem stanju in vojni.
13. Obrambni proizvod je vojaško orožje, vojaška oprema in vsak drug proizvod, določen v seznamu obrambnih proizvodov, ki se uporablja v Evropski uniji in ga objavi ministrstvo na svoji spletni strani.
14. Obrambne zmogljivosti zagotavljajo obrambno sposobnost Republike Slovenije ter obsegajo vojaške in civilne zmogljivosti, potrebne za obrambo države.
15. Obrambni načrt je celota rešitev in ukrepov za zagotovitev delovanja nosilca obrambnega načrtovanja v krizi ter načrtnega povečevanja njegove pripravljenosti za pravočasen in organiziran prehod na delovanje v izrednem in vojnem stanju.
16. Obrambna standardizacija obsega organizacijo in postopke priprave, sprejema, izdaje, uveljavitve ter izvajanja slovenskih vojaških standardov, s katerimi se zagotavlja povezljivost obrambnega sistema v strukture zavezništva in organizacije, v katere je država vključena na podlagi mednarodnih pogodb.
17. Podpora države gostiteljice je pomoč, ki jo Republika Slovenija v miru, krizi ter izrednem in vojnem stanju s svojimi vojaškimi in civilnimi zmogljivostmi zagotavlja zavezniškim silam in organizacijam, ki so na ozemlju, v notranjih morskih vodah, teritorialnem morju ali zračnem prostoru Republike Slovenije oziroma na teh območjih delujejo ali jih prečkajo.

18. Prenos obrambnih proizvodov pomeni vsako prenašanje ali premik obrambnih proizvodov med dobavitelji v Republiki Sloveniji in prejemniki s sedežem v Evropski uniji.
19. Pripravljenost Slovenske vojske je stanje, ki odraža njeno sposobnost za izvrševanje z zakonom predpisanih nalog v miru in vojni.
20. Rezervna sestava so vsi vojaški obvezniki, ki so dolžni služiti v rezervni sestavi.
21. Slovenska vojska so vojaška poveljstva, enote, šole in centri (v nadaljnjem besedilu: poveljstva in enote), ki so pod enotnim poveljstvom in z enotnimi oznakami pripadnosti Slovenski vojski, njihovi pripadniki pa odkrito nosijo orožje.
22. Stalna sestava vojske je formacija, ki jo sestavljajo poklicni pripadniki Slovenske vojske, to so vojaki, podčastniki, častniki, generali ter admirali in vojaški uslužbenci (v nadaljnjem besedilu: vojaške osebe), ter civilne osebe, ki delajo v Slovenski vojski, vendar civilne osebe ne opravljajo vojaške službe.
23. Ukrepi kriznega odzivanja so celota organizacijskih, kadrovskih, tehničnih in drugih ukrepov ter aktivnosti, s katerimi se zagotovi načrtna, pravočasna in organizirana pripravljenost za odzivanje države na krizo, za obrambo države in prehod v izredno in vojno stanje ter delovanje v takih razmerah.
24. Vladno zagotavljanje kakovosti je sistem, ki zagotavlja medsebojno zaupanje držav članic zavezništva in partnerskih držav v kakovost izdelka skozi celotno življenjsko obdobje.
25. Vojaška obramba je obramba države z orožjem in drugimi vojaškimi sredstvi, izvaja pa jo Slovenska vojska samostojno ali skupaj z zavezniškimi vojskami v sistemu kolektivne obrambe in varnosti.
26. Vojaška služba je opravljanje vojaških in drugih del v vojaških poveljstvih in enotah, na določenih delovnih mestih na ministrstvu ter v drugih državnih organih.
27. Vojaška strateška rezerva obsega zmogljivosti, ki se po ponovni uveljavitvi vseh sestavin vojaške dolžnosti vključijo v strateško preoblikovanje Slovenske vojske in njeno prilagoditev izrazito poslabšanim varnostnim razmeram.
28. Vojaške zmogljivosti obsegajo zmogljivosti za bojevanje, zmogljivosti za bojno podporo, zmogljivosti za zagotovitev delovanja, zmogljivosti poveljevanja in kontrole ter zmogljivosti vojaškega izobraževanja in usposabljanja.
29. Vojna sestava Slovenske vojske je formacija, ki jo sestavljajo pripadniki stalne sestave, vojaški obvezniki na služenju vojaškega roka in pripadniki rezervne sestave, ki so razporejeni v vojno sestavo Slovenske vojske.
30. Zavezništvo je celota organizacijskih, funkcionalnih, tehničnih in drugih odnosov ter dejavnosti med podpisnicami Severnoatlantske pogodbe.

II. DELOVANJE OBRAMBNEGA SISTEMA

1. Načrtovanje v obrambnem sistemu

7. člen (namen načrtovanja)

(1) Z načrtovanjem v obrambnem sistemu se določajo cilji, povezani z obrambo države, načini njihovega uresničevanja in potrebne zmogljivosti.

(2) Načrtovanje v obrambnem sistemu obsega strateško načrtovanje, načrtovanje zmogljivosti in pripravo obrambnih načrtov.

8. člen (dokumenti načrtovanja)

(1) Strateški pregled obrambe je pregled ustreznosti in učinkovitosti delovanja obrambnega sistema.

(2) Dolgoročni program razvoja obrambnih zmogljivosti je temeljni razvojni dokument za načrtovanje dolgoročnega razvoja obrambnih zmogljivosti in določa vire za njihovo realizacijo.

(3) Srednjeročni obrambni program je podlaga za srednjeročni razvoj obrambnih zmogljivosti in razporejanje obrambnih virov med načrtovane zmogljivosti.

(4) Poslovni načrt ministrstva je nabor izvedbenih načrtov za doseganje zastavljenih ciljev in vzpostavitev načrtovanih zmogljivosti.

(5) Obrambni načrt države sestavljajo obrambni načrt ministrstev in vladnih služb, načrt uporabe Slovenske vojske in načrt Civilne zaščite Republike Slovenije. Obrambni načrt države, katerega upravitelj je ministrstvo, sprejme Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

(6) Pri pripravi dokumentov načrtovanja v obrambnem sistemu se izhaja iz presoje varnostnega okolja, pri čemer se upoštevajo tudi strateški in planski dokumenti mednarodnih varnostnih povezav, katerih članica je Republika Slovenija.

(7) Postopek izdelave in vsebino dokumentov načrtovanja v obrambnem sistemu predpiše vlada.

9. člen (obrambni načrt)

(1) Pri izdelavi obrambnih načrtov se upoštevajo ocena ogroženosti države pred napadom, viri ogrožanja in tveganja nacionalne varnosti, opredeljeni v strateških in razvojno usmerjevalnih dokumentih, ocene s področja nacionalne varnosti ter ocene zavezništva. Izdelavo ocene ogroženosti države pred napadom usklajuje ministrstvo, sprejme pa jo vlada na predlog ministra.

(2) Obrambni načrti v miru obsegajo ukrepe kriznega odzivanja in priprave za zagotovitev obrambnih zmogljivosti.

2. Obrambni ukrepi

10. člen (ukrepi kriznega odzivanja)

(1) Z ukrepi kriznega odzivanja se zagotavlja pravočasno in organizirano povečevanje pripravljenosti države, samostojno ali skupaj z zavezniškimi in partnerskimi državami, ter pripravljenosti obrambnega sistema oziroma njegovih delov za odzivanje na krize ter obrambo države in delovanje v izrednem in vojnem stanju. Priprave za izvajanje ukrepov kriznega odzivanja se izvajajo v miru.

(2) Vlada določa ukrepe kriznega odzivanja in priprave za njihovo izvajanje ter odloča samostojno oziroma v okviru odločitev mednarodnih organizacij, katerih članica je Republika Slovenije, o izvajanju ukrepov kriznega odzivanja v primeru krize oziroma v izrednem ali vojnem stanju, razen tistih, ki so v pristojnosti Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor). Vlada o uveljavljenih ukrepih kriznega odzivanja obvešča državni zbor.

(3) Ukrepi kriznega odzivanja obsegajo nacionalne ukrepe in ukrepe kriznega odzivanja mednarodnih organizacij, katerih članica je Republika Slovenija.

(4) Ministrstvo usklajuje priprave za izvajanje ukrepov kriznega odzivanja ter skrbi za prenos odločitev in seznanjanje z uveljavljenimi ukrepi kriznega odzivanja.

11. člen (drugi ukrepi)

(1) Zaradi zagotavljanja oskrbe prebivalstva in drugih obrambnih potreb lahko vlada v vojnem stanju:

- ☒ uvede racionirano preskrbo z določenimi izdelki in storitvami ter določi merila za njeno izvajanje;
- ☒ omeji prosto prodajo določenih proizvodov in surovin;
- ☒ odredi obvezen odkup določenih proizvodov;
- ☒ odredi utesnitev za sprejem in nastanitev evakuirancev;
- ☒ odredi posebne ukrepe za delovanje določenih gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij, katerih dejavnost bi lahko ogrozila prebivalstvo zaradi vojnih aktivnosti.

(2) Vlada lahko v vojnem stanju odredi evakuacijo, omeji pravico do prostega gibanja prebivalcev na določenih območjih ter omeji ali prepove prost vstop in čas bivanja tujcev v državi. Evakuacijo prebivalcev vlada odredi po predhodnem mnenju župana tiste samoupravne lokalne skupnosti, na območju katere se evakuacija izvaja.

(3) V predpisih, ki urejajo posamezno dejavnost, se določijo posebni ukrepi ali omejitve, ki se lahko izvajajo ali uvedejo v krizi, izrednem ali vojnem stanju.

(4) V vojnem stanju lahko pripadniki vojne sestave Slovenske vojske odpotujejo iz države le s soglasjem ministrstva.

12. člen
(mobilizacija)

(1) Mobilizacija obsega postopke in aktivnosti, s katerimi Slovenska vojska in državni organi ter gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je po odločitvi vlade posebnega pomena za obrambo, v skladu z načrti preidejo na delovanje v vojnem stanju, drugi nosilci obrambnih priprav in Civilna zaščita pa v stanje pripravljenosti za opravljanje nalog v vojnem stanju.

(2) Mobilizacija je po obsegu splošna ali delna.

(3) O splošni mobilizaciji odloča državni zbor na predlog vlade.

(4) V primeru delne mobilizacije o mobilizaciji Slovenske vojske odloča predsednik republike na predlog vlade, o mobilizaciji državnih organov in drugih nosilcev obrambnih priprav ter Civilne zaščite pa odloča vlada.

(5) O preverjanju mobilizacijske pripravljenosti odloča minister, pristojen za obrambo (v nadaljnjem besedilu: minister).

(6) Ministrstvo skrbi za usklajenost mobilizacijskih priprav.

(7) Vlada podrobneje uredi postopek in način izvajanja mobilizacije.

3. Prostorske potrebe za obrambo

13. člen

(prostorsko načrtovanje in graditev)

(1) V prostorskih aktih se mora upoštevati obrambne potrebe in zagotoviti medsebojno usklajenost prostorskih aktov pri določanju teh potreb.

(2) Pri projektiranju in gradnji železniških prog ter objektov na njih, državnih cest in objektov na njih, komunikacijskih in energetskih povezav, letališke in pristaniške infrastrukture, namenjene mednarodnemu javnemu prometu, ter drugih objektov širšega pomena se mora upoštevati obrambne potrebe.

(3) Ministrstvo daje smernice in mnenja k prostorskim aktom iz prvega odstavka tega člena pred njihovim sprejemom, določa projektne pogoje, izdaja soglasja k projektom iz prejšnjega odstavka pred izdajo gradbenega dovoljenja in daje mnenja na izvedena dela pred izdajo uporabnega dovoljenja.

(4) Vlada predpiše vrsto obrambnih potreb, ki jih je treba upoštevati v prostorskih aktih ter pri projektiranju in gradnji objektov. Vlada podrobneje predpiše tudi vrsto prostorskih ureditev ter objektov, pri katerih se mora upoštevati obrambne potrebe.

14. člen
(obrambni objekti in okoliši)

(1) Vlada določi objekte in okoliše objektov, ki so posebnega pomena za obrambo (v nadaljnjem besedilu: objekti in okoliši objektov), ter predpiše ukrepe za njihovo varovanje.

(2) Okoliš iz prejšnjega odstavka je funkcionalno, ograjeno ali neograjeno zemljišče vojaškega ali drugega objekta, ki je posebnega pomena za obrambo, in varnostni pas ali območje, ki je potrebno za varno uporabo takega objekta. Kot objekt ali okoliš posebnega pomena za obrambo se lahko za določeno časovno obdobje določi tudi objekt ali območje, predvideno za nastanitev ali razmestitev Slovenske vojske, območje izvajanja vojaške vaje oziroma območje okoli domačega oziroma tujega vojaškega plovila med plovo, na privezu ali sidrišču ali domačega oziroma tujega vojaškega zrakoplova na letališču. Za objekt in okoliš objekta, ki je posebnega pomena za obrambo, se šteje tudi območje tabora v državi ali izven države, na katerem je nastanjeno vojaško poveljstvo ali enota.

(3) Ministrstvo daje soglasje za meritve, snemanja in raziskave v objektih in okoliših objektov iz prvega odstavka tega člena ter določa objekte in okoliše objektov, ki so posebnega pomena za obrambo le določeno časovno obdobje.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v načrtih uporabe Slovenske vojske lahko določijo pomembni energetske, transportni, proizvodni in komunikacijski objekti, sedeži organov oblasti na ravni države ter kritična infrastruktura državnega pomena kot objekti, pomembni za obrambo države. Po odločitvi vlade lahko njihovo varovanje, vključno z zračnim prostorom nad temi objekti, obalo in pripadajočim akvatorijem, izvaja Slovenska vojska v skladu z načrti .

(5) Zračni prostor države nadzoruje in varuje Slovenska vojska v skladu z načrti, predpisi in mednarodnimi pogodbami.

4. Obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne naloge obrambe

15. člen
(obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne naloge)

(1) Obveščevalne naloge obsegajo zbiranje, dokumentiranje in analiziranje informacij ter podatkov, ki so pomembni za obrambne interese države oziroma varovanje takih podatkov, zlasti pa:

- ☐ ugotavljanje in ocenjevanje vojaških in politično-varnostnih razmer ter vojaških zmogljivosti izven države, ki so posebnega pomena za obrambo in varnost države;
- ☐ zbiranje in ocenjevanje podatkov o razmerah na območjih, na katerih med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah, oziroma pri opravljanju vojaške službe delujejo tudi pripadniki Slovenske vojske.

(2) Protiobveščevalne naloge obsegajo zbiranje, dokumentiranje in analiziranje informacij ter podatkov, ki so pomembni za obrambne interese države oziroma varovanje takih podatkov, zlasti pa:

- ☐ odkrivanje in preprečevanje dejavnosti obveščevalnih služb ter drugih organov in organizacij, ki ogrožajo obrambne interese države, ministrstvo ali Slovensko vojsko;
- ☐ protiobveščevalno zaščito pripadnikov ministrstva in Slovenske vojske v tujini.

(3) Varnostne naloge obsegajo zbiranje, dokumentiranje in analiziranje informacij ter podatkov, ki so pomembni za obrambne interese države oziroma varovanje takih podatkov, zlasti pa:

- ☐ odkrivanje, preiskovanje in preprečevanje ogrožanja varnosti določenih oseb, delovnih mest, objektov in okolišev, ki jih uporablja ministrstvo oziroma Slovenska vojska v državi ali izven nje, ter podatkov o razvoju, proizvodnji ali naročilu določenega vojaškega orožja ali opreme;
- ☐ izvajanje varnostnih priprav in ozaveščanje zaposlenih v obrambnem sistemu z varnostno kulturo;
- ☐ proučevanje in predlaganje rešitev za preprečevanje nepooblaščenega razkritja tajnih podatkov;
- ☐ odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj v skladu z zakonom;
- ☐ proučevanje in predlaganje usmeritev za fizično in tehnično varovanje;
- ☐ operativno varovanje aktivnosti obveščevalno varnostne službe;
- ☐ pripravo ocen ogroženosti objektov in okolišev, ki jih uporablja ministrstvo oziroma Slovenska vojska v državi ali izven nje, ter ocen ogroženosti aktivnosti ministrstva oziroma Slovenske vojske;
- ☐ varnostno preverjanje oseb v skladu s predpisi;
- ☐ usmerjanje dela vojaške policije pri opravljanju določenih varnostnih nalog v skladu s tem zakonom.

(4) Obveščevalne in protiobveščevalne ter varnostne naloge na obrambnem področju opravlja Obveščevalno varnostna služba ministrstva (v nadaljnjem besedilu: Obveščevalno varnostna služba).

(5) Elektronsko spremljanje mednarodnih komunikacijskih in informacijskih sistemov, pomembnih za obrambne interese države, opravljajo za Obveščevalno varnostno službo enote za elektronsko izvidovanje Slovenske vojske.

(6) Ukrepe mednarodnega spremljanja komunikacijskih in informacijskih sistemov odredi minister na predlog generalnega direktorja Obveščevalno varnostne službe za obdobje šestih mesecev z možnostjo podaljšanja.

(7) Ne glede na četrti odstavek tega člena štabni organi in enote Slovenske vojske za vojaško obveščevalno, protiobveščevalno in varnostno dejavnost opravljajo obveščevalne naloge za potrebe štabnega dela in načrtovanja, preventivne naloge protiobveščevalne zaščite poveljstev in enot ter štabne varnostne naloge. Organizacijska enota Generalštaba Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: generalštab), pristojna za vojaško obveščevalno, protiobveščevalno in varnostno dejavnost, strokovno vodi in usmerja izvajanje obveščevalne, protiobveščevalne in varnostne dejavnosti iz tega odstavka, usmerja in vodi delo vojaške policije, razen pri preiskovanju kaznivih dejanj, v skladu s tem zakonom, ki je v pristojnosti Obveščevalno varnostne službe ministrstva in sodeluje z njo. Pri izvajanju navedenih nalog

štabni organi in enote Slovenske vojske iz tega odstavka nimajo pooblastil iz 18. člena tega zakona.

(8) Način usmerjanja dela vojaške policije pri izvajanju aktivnosti iz tretjega odstavka tega člena uredi minister.

16. člen
(Obveščevalno varnostna služba)

(1) Obveščevalno varnostna služba iz prejšnjega člena se organizira kot organ v sestavi ministrstva, ki ima lahko svoje izpostave v Slovenski vojski.

(2) Generalnega direktorja Obveščevalno varnostne službe imenuje vlada na predlog ministra brez javnega natečaja.

(3) Podatki in informacije, zbrani pri opravljanju obveščevalnih in protiobveščevalnih ter varnostnih nalog, so podlaga za analitične in operativne ocene, opravljanje štabnih varnostnih nalog v Slovenski vojski, za pripravo načrtov uporabe Slovenske vojske in drugih obrambnih priprav ter za načrtovanje in izvajanje obrambnih ukrepov. S pomembnejšimi ugotovitvami Obveščevalno varnostna služba seznanja ministra, načelnika generalštaba, predsednika vlade, predsednika republike in po odločitvi predsednika vlade druge organe.

(4) Če pri opravljanju nalog iz prejšnjega člena Obveščevalno varnostna služba ali vojaška policija zazna oziroma odkrije kaznivo dejanje, storjeno zunaj ministrstva ali Slovenske vojske, o tem brez odlašanja obvesti policijo in ji zadevo preda v nadaljnji postopek.

(5) Če Policija ali Slovenska obveščevalno-varnostna agencija pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je vojaška oseba izvršila, izvršuje ali bo izvršila kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, o tem brez odlašanja obvesti Obveščevalno varnostno službo. Če policija vojaško osebo zaloti pri kaznivem dejanju, za preiskovanje katerega je pristojna Obveščevalno varnostna služba ali vojaška policija, ga zadrži do prihoda vojaške policije.

(6) Obveščevalno varnostna služba pri opravljanju svojih nalog sodeluje z ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve, Policijo in Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo ter z njimi izmenjuje informacije. Obveščevalno varnostna služba lahko sodeluje in izmenjuje informacije s tujimi obveščevalnimi in varnostnimi službami po predhodnem soglasju ministra.

(7) Generalni direktor Obveščevalno varnostne službe določi pravila za izvajanje nalog Obveščevalno varnostne službe po predhodnem soglasju ministra.

(8) Generalni direktor Obveščevalno varnostne službe določi pravila za izvajanje notranje varnosti.

17. člen
(razmerja med ministrstvom in Obveščevalno varnostno službo)

- (1) Ministrstvo v razmerju do Obveščevalno varnostne službe:
- ☒ usmerja in nadzoruje izvajanje nalog Obveščevalno varnostne službe;
 - ☒ določa razvojne, organizacijske, kadrovske in druge temeljne usmeritve za delo Obveščevalno varnostne službe;
 - ☒ opravlja strokovne naloge na področju kadrov, financ, komunikacijske in informacijske podpore, logistike ter splošnih zadev za Obveščevalno varnostno službo;
 - ☒ opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

(2) V zunanjem poslovanju se javni uslužbenci Obveščevalno varnostne službe prikazujejo kot javni uslužbenci ministrstva.

18. člen
(pooblastila)

(1) Javni uslužbenci Obveščevalno varnostne službe, ki opravljajo naloge iz 15. člena tega zakona, so uradne osebe Obveščevalno varnostne službe.

(2) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe, ki opravljajo obveščevalne in protiobveščevalne naloge iz prvega in drugega odstavka 15. člena tega zakona in ki jih določi minister, imajo pooblastila, kot jih zakon določa za delavce Slovenske obveščevalno-varnostne agencije. Uradne osebe zbirajo obveščevalne podatke s tajnim sodelovanjem in posebnimi oblikami pridobivanja podatkov pod pogoji in na način, kot so predpisani za Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo.

(3) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe, ki opravljajo varnostne naloge iz tretjega odstavka 15. člena tega zakona in ki jih določi minister, imajo v skladu s tem zakonom pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj na ministrstvu in v Slovenski vojski pooblastila, kot jih zakon določa za Policijo. Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe, ki opravljajo varnostne naloge, ne morejo imeti tudi pooblastil iz prejšnjega odstavka.

(4) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe iz prejšnjega odstavka lahko pri opravljanju nalog uporabijo s predpisi dovoljene posebne ukrepe po postopku, pod pogoji ter v obsegu, kot je to z zakonom določeno za Policijo.

(5) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe iz drugega in tretjega odstavka tega člena pridobijo pooblastila, določena s tem zakonom, če predhodno uspešno opravijo usposabljanje po programu, ki ga predpiše minister. Uradna oseba je dolžna vsaka tri leta opraviti preizkus usposobljenosti, ki ga predpiše minister. Uradna oseba, ki preizkusa ne opravi uspešno, izgubi vsa pooblastila za delo v Obveščevalno varnostni službi in se prerazporedi na delo, ki ustreza njegovi izobrazbi oziroma na drugo dolžnost.

(6) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe, ki opravljajo obveščevalne in protiobveščevalne ter varnostne naloge, se pri izvrševanju nalog praviloma izkazujejo s

službeno izkaznico. Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe, ki so razporejene v vojno organizacijo službe, lahko pooblastila, določena s tem zakonom, uporabljajo le, kadar so vpoklicane in kadar opravljajo službo.

(7) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe se v povezavi z delom v službi v postopkih pred sodišči in upravnimi organi lahko izkazujejo s službeno izkaznico.

(8) Uradne osebe Obveščevalno varnostne službe imajo pravico nositi službeno orožje.

(9) Pri določanju in izvrševanju pooblastil iz tega člena ima generalni direktor Obveščevalno varnostne službe pristojnosti, kot jih zakon določa generalnemu direktorju Policije in direktorju Slovenske obveščevalno-varnostne agencije.

19. člen

(varnostno preverjanje oseb)

(1) Varnostno preverjanje oseb je posebna oblika zbiranja osebnih in drugih podatkov, ki se izvaja s predhodno pisno privolitvijo preverjane osebe zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja:

1. ogrožanja oseb, del in dolžnosti v vojaških poveljstvih, enotah in na ministrstvu;
2. ogrožanja vojaških poveljstev in enot ter objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo;
3. ogrožanja opravljanja vojaške službe na dolžnostih podčastnikov, častnikov, generalov ter admiralov ter za opravljanje vojaških dolžnosti v obveščevalno izvidniških enotah, enotah za specialno delovanje, enotah za elektronsko bojevanje, enotah za kibernetško varnost ter enotah vojaške policije.

(2) Varnostno preverjanje po tem zakonu se opravi za:

1. osebe, ki kandidirajo za poklicno opravljanje dela na obrambnem področju;
2. osebe, ki kandidirajo za pogodbeno opravljanje vojaške službe ali prostovoljno služenje vojaškega roka;
3. osebe, ki kandidirajo za zaposlitev v Obveščevalno varnostni službi ali za razporeditev vanjo;
4. osebe, ki že poklicno ali pogodbeno opravljajo vojaško službo, pred podaljšanjem pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi;
5. osebe, ki bodo zaradi izvrševanja naročila organa ali drugih razlogov vstopale v objekte in okoliše posebnega pomena za obrambo.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko kadarkoli med trajanjem pogodbe opravi vmesno varnostno preverjanje, če je zaradi spremenjenih okoliščin treba ugotoviti, ali oseba izpolnjuje varnostne pogoje za opravljanje del ali dolžnosti, ki jih opravlja oziroma želi opravljati. Postopek in vsebina vmesnega varnostnega preverjanja sta enaka, kot ga ta zakon določa za postopek varnostnega preverjanja.

(4) Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje varnostnih pogojev za opravljanje del ali dolžnosti, ki jih opravlja oziroma želi opravljati.

(5) Varnostno preverjanje oseb po tem členu in predpisih za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov lahko opravljajo samo uradne osebe Obveščevalno varnostne službe ministrstva, ki imajo pooblastila iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona.

(6) Oseba, za katero se z varnostnim preverjanjem ugotovi obstoj varnostnega zadržka, ne more začeti delati oziroma nadaljevati dela na določenem delovnem mestu oziroma dolžnosti in ji delovno razmerje na ministrstvu preneha z dnem dokončnosti akta o prenehanju delovnega razmerja.

(7) Kadar uradne osebe Obveščevalno varnostne službe zbirajo podatke zaradi varnostnega preverjanja oseb v skladu s tem zakonom in predpisi za pridobitev dovoljenj za dostop do tajnih podatkov iz obstoječih zbirk podatkov, so jih organi, službe in druge organizacije, ki te podatke zbirajo, dolžni brezplačno posredovati Obveščevalno varnostni službi na njeno pisno zahtevo v 15 dneh od prejete zahteve. Če teh podatkov ni v obstoječih zbirkah, jih pooblaščen uradne osebe Obveščevalno varnostne službe zberejo neposredno.

(8) Kadar Obveščevalno varnostna služba zbira osebne in druge podatke v skladu s tem zakonom, o tem ni dolžna obvestiti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, če bi to onemogočilo ali otežilo izvršitev nalog Obveščevalno varnostne službe.

(9) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko na zahtevo ministra državni organi in organizacije z javnimi pooblastili seznanijo osebo, na katero se osebni podatki nanašajo, šele po preteku petih let od posredovanja podatkov Obveščevalno varnostni službi.

20. člen

(vsebina varnostnega preverjanja oseb)

- (1) Podatki, ki se lahko pridobivajo v postopku varnostnega preverjanja, so:
1. osebno ime, vključno s prejšnjimi;
 2. enotna matična številka osebe;
 3. datum in kraj rojstva;
 4. državljanstvo oziroma državljanstva, vključno s prejšnjimi;
 5. naslov prebivališča (stalnega, začasnega in naslov dosegljivosti);
 6. bivanja v tujini, vključno z uradnimi napotitvami na delo v tujini (kraj, obdobje in razlog bivanja);
 7. zakonski stan ali z njim izenačena skupnost in število otrok;
 8. poklic in delo, ki ga opravlja ali je opravljal;
 9. znanje o ravnanju z orožjem;
 10. sedanji in prejšnji delodajalci ter njihovi naslovi;
 11. pravnomočne sodbe zaradi kaznivih dejanj, katerih storilec se preganja po uradni dolžnosti, ter podatke o prekrških, ki so jih obravnavali prekrškovni organi ali sodišča;
 12. podatki o obravnavi zaradi suma storitve kaznivega dejanja, katerih storilec se preganja po uradni dolžnosti;
 13. kazenski postopki za kazniva dejanja in postopki o prekrških;
 14. odvisnost od alkohola, drog oziroma druge zasvojenosti;
 15. bolezen ali duševne motnje ali stanja, ki bi lahko ogrozila varnost določenih oseb ali objektov;
 16. stiki s tujimi varnostnimi organi ali obveščevalnimi ali protiobveščevalnimi službami;

17. članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je;
18. disciplinske sankcije;
19. prejšnja varnostna preverjanja;
20. sodelovanje v tujih oboroženih silah ali drugih oboroženih formacijah;
21. lastnosti in okoliščine iz življenja preverjene osebe, zlasti premoženjske razmere, zaradi katerih bi lahko bila izpostavljena izsiljevanju ali drugim oblikam pritiska.

(2) V postopku varnostnega preverjanja oseb za zaposlitev ali razporeditev v Obveščevalno varnostno službo iz tretje točke drugega odstavka 19. člena tega zakona lahko služba zahteva od kandidata tudi druge podatke, na podlagi katerih ugotavlja varnostne zadržke za delo v Obveščevalno varnostni službi in jih tudi preveri.

21. člen

(sum odvisnosti od alkohola, drog ali drugih zasvojenosti oziroma bolezni ali duševnih motenj ali stanj)

(1) Če se z varnostnim preverjanjem ugotovi sum odvisnosti od alkohola, drog ali drugih zasvojenosti iz 14. točke prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona ali sum bolezni ali duševnih motenj ali stanj iz 15. točke prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona, se sum preveri tako, da se preverjana oseba napoti na zdravniški pregled k izvajalcu zdravstvene dejavnosti, ki je za opravljanje tovrstnih pregledov pooblaščen po zakonu, ki ureja tajne podatke.

(2) Sum iz prejšnjega odstavka se preverja na podlagi sklepa o napotitvi. Če se preverjana oseba ne udeleži pregleda v roku, ki ji ga določi zdravstvena organizacija ali zasebni zdravnik zaradi neupravičenega vzroka, se šteje, da ne izpolnjuje varnostnih pogojev za dostop do delovnega mesta ali za opravljanje dela.

22. člen

(varnostni zadržki)

(1) Varnostni zadržki po tem zakonu so:

1. lažne navedbe podatkov preverjene osebe v postopku varnostnega preverjanja;
2. neizbrisana pravnomočna obsodba na najmanj tri mesece nepogojne zaporne kazni za naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti;
3. tri ali več pravnomočnih odločb o prekršku zoper javni red in mir z elementi nasilja ali prekrškov s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami ali orožja;
4. odvisnost od alkohola, prepovedanih drog ali druge zasvojenosti;
5. bolezen ali duševne motnje ali stanja, ki bi lahko ogrozila varno opravljanje nalog na obrambnem področju;
6. članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija.

(2) Varnostni zadržek lahko predstavlja tudi:

1. pravnomočna obtožnica oziroma obtožni predlog za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti;
2. nepravnomočna obsodilna sodba za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti;
3. dokončen disciplinski ukrep zaradi težje disciplinske kršitve pri obravnavanju oziroma obdelovanju tajnih ali osebnih podatkov;
4. dejstva in okoliščine, ugotovljeni v postopku varnostnega preverjanja, ki vzbujajo utemeljene dvome v posameznikovo verodostojnost, zanesljivost in lojalnost za opravljanje nalog in del ali dolžnosti, navedenih v drugem odstavku 19. člena tega zakona.

23. člen

(obveščanje o rezultatu varnostnega preverjanja)

(1) Obveščevalno varnostna služba o rezultatu varnostnega preverjanja obvesti predlagatelja postopka.

(2) Osebam iz drugega odstavka 19. člena tega zakona Obveščevalno varnostna služba ni dolžna posredovati ali pojasnjevati razlogov za svojo odločitev.

(3) Za osebe iz tretjega odstavka 19. člena tega zakona Obveščevalno varnostna služba v obvestilu predlagatelju postopka opredeli vsebino varnostnega zadržka.

24. člen

(zbirke podatkov)

Obveščevalno varnostna služba vodi zbirke osebnih podatkov, povezanih z opravljanjem obveščevalnih in protiobveščevalnih ter varnostnih nalog iz svoje pristojnosti po vsebini, pod pogoji, na način in v obsegu, kot je predpisan za Policijo in Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo.

25. člen

(stalnost in zavarovanje)

(1) Uradnim osebam Obveščevalno varnostne službe iz 18. člena tega zakona pripadajo dodatek na stalnost, obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje in nezgodno zavarovanje. Delovna mesta določi minister v sistemizaciji delovnih mest.

(2) Uradni osebi za vsako začeto leto dela v Obveščevalno varnostni službi nad pet let pripada dodatek za stalnost. Osebi, ki je premeščena na delo v Obveščevalno varnostno službo, se za določitev dodatka na stalnost šteje tudi delovna doba v organu, iz katerega je premeščena, če je bila po predpisih in pod pogoji, ki veljajo za organ, iz katerega je premeščena, upravičena do dodatka na stalnost.

III. SLOVENSKA VOJSKA

1. Naloge in organizacija

26. člen

(naloge Slovenske vojske)

(1) Naloge Slovenske vojske so:

- ☐ zagotavlja pripravljenost poveljstev in enot ter vojaških zmogljivosti in izvaja vojaško obrambo samostojno ali v sodelovanju z zavezniškimi vojskami;
- ☐ izvaja vojaško izobraževanje in usposabljanje za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe,
- ☐ izvršuje obveznosti, ki jih je država sprejela v mednarodnih organizacijah in z mednarodnimi pogodbami ter z vojaškimi zmogljivostmi prispeva k mednarodnemu miru, varnosti in stabilnosti;
- ☐ ob naravnih in drugih nesrečah v skladu s svojo organizacijo in zmogljivostmi sodeluje pri zaščiti, reševanju in pomoči;
- ☐ s svojimi zmogljivostmi zagotavlja podporo državnim organom, samoupravnim lokalnim skupnostim, javnim zavodom in drugim organizacijam, v skladu z odločitvami pristojnih organov in zakonom.

(2) Vlada s pravili službe podrobneje uredi odnose v vojaški službi, red in notranje službe, določena vprašanja disciplinskega in odškodninskega postopka ter druga vprašanja vojaške službe.

27. člen

(pripravljenost in vojaška obramba)

(1) Slovenska vojska zagotavlja in prispeva k varnosti in stabilnosti s svojim načrtnim razvojem in delovanjem, vzdrževanjem pripravljenosti, vojaško diplomacijo, sodelovanjem z drugimi vojaškimi organizacijami, spoštovanjem dogovorjenega obsega oboroževanja, preprečevanjem širjenja orožij za množično uničevanje, nadzorom oborožitve in razorožitve, nadzorom drugih vojaških organizacij ter izvajanjem drugih verifikacijskih dejavnosti.

(2) Pripravljenost za izvajanje z zakonom določenih nalog Slovenska vojska zagotavlja v skladu z načrti uporabe, neprekinjenim delovanjem določenih poveljstev in enot ter bojnih sistemov, pripravljenostjo določenih poveljstev in enot v skladu s skupnimi načrti obrambe v okviru zavezništva oziroma drugih mednarodnih organizacij v skladu z mednarodnimi pogodbami ter zahtevano pripravljenostjo za opravljanje nalog v skladu z varnostnimi razmerami na podlagi odločitev pristojnih organov vodenja in poveljevanja.

(3) Za pravočasno oblikovanje vojne sestave Slovenska vojska že v miru z različnimi oblikami usposabljanja skrbi za prenos znanja na vojaško sposoben del prebivalstva ter zagotavlja rezerve za začetno delovanje vojne sestave.

(4) Povišana pripravljenost je potrebno ali zahtevano stanje v poveljstvu ali enoti v miru zaradi izvajanja ukrepov kriznega odzivanja ali sodelovanja Slovenske vojske pri zaščiti, reševanju in pomoči, med izvajanjem nalog Slovenske vojske zunaj države, med pripravljenostjo ali izvajanjem nalog kolektivne obrambe v skladu z načrti v okviru zavezništva ter v izrednem ali vojnem stanju, ki izraža sposobnost, da poveljstvo ali enota v skladu z načrti uporabe organizirano in pravočasno začne izvajati zaukazano delovanje, ne glede na razmere, kraj ali nasprotnika. Za povišano pripravljenost se šteje tudi čas po sprejemu odločitve, da se določena enota, ki je dana na razpolago za uporabo, napoti na izvrševanje nalog, v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, v obdobju šestih mesecev ali krajšem obdobju pred opravljanjem vojaške službe izven države. Povišana pripravljenost v miru se uvede s pisnim ukazom načelnice ali načelnika (v nadaljnjem besedilu: načelnik) generalštaba.

(5) Vojaško obrambo države izvaja Slovenska vojska v skladu z načrti uporabe samostojno in v skladu z načrti zavezništva v okviru kolektivne obrambe oziroma prevzetimi obveznostmi z mednarodnimi pogodbami.

28. člen

(vojaško izobraževanje in usposabljanje)

(1) Vojaško izobraževanje in usposabljanje izvaja Slovenska vojska:

- ☐ z organiziranjem in izvajanjem vojaškega izobraževanja in usposabljanja pripadnikov, poveljstev in enot v okviru Slovenske vojske, ministrstva, pristojnega za obrambo, in javnega izobraževalnega sistema ter v ustreznih šolah in organizacijah izven države;
- ☐ z usposabljanjem poveljstev in enot v okviru Slovenske vojske, v zavezništvu in drugih mednarodnih organizacijah izven države;
- ☐ z usposabljanjem med prostovoljnimi ali obveznimi vojaškim rokom ali med pogodbeno ali obvezno službo v rezervni sestavi v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja vojaško dolžnost;
- ☐ z organiziranjem in usposabljanjem kadrovske sestave v skladu z načrti, ki predstavljajo dodatne zmogljivosti za popolnjevanje ali povečevanje vojne sestave Slovenske vojske;
- ☐ s sodelovanjem s podčastniško in častniško, veteransko in drugimi nevladnimi organizacijami, ki opravljajo dejavnost v javnem interesu na področju obrambe in katerih dejavnosti so pomembne za usposobljenost pripadnikov ter državljanov za vojaško obrambo države.

(2) Vojaško izobraževanje in usposabljanje pripadnikov Slovenske vojske obsega temeljno vojaško usposabljanje, osnovno vojaško usposabljanje za vojake oziroma osnovno vojaško izobraževanje in usposabljanje za podčastnike in častnike, osnovno usposabljanje za delo v Slovenski vojski za vojaške uslužbence, dopolnilno vojaško usposabljanje za vojake oziroma dopolnilno vojaško izobraževanje za podčastnike in častnike ter specialistične, funkcionalne in druge oblike vojaškega izobraževanja in usposabljanja.

(3) Slovenska vojska predstavlja in seznanja državljanke in javnost s svojo organizacijo, aktivnostmi in delovanjem, da bi spodbujala pripravljenost državljanov za vojaško obrambo v primeru potrebe, pridobivanja kandidatov za delo v Slovenski vojski ter za sodelovanje v različnih oblikah usposabljanja državljanov za vojaško obrambo države.

(4) Slovenska vojska se izobražuje in usposablja v miru za opravljanje vseh nalog za obrambo države samostojno in v okviru zavezništva, za izvrševanje obveznosti, ki jih je Republika Slovenija sprejela v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami, za opravljanje določenih nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ter drugih nalog v skladu s tem zakonom.

29. člen (izvajanje mednarodnih obveznosti)

(1) Slovenska vojska izvršuje obveznosti, ki jih je Republika Slovenija sprejela v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami:

1. z delovanjem vojaške diplomacije;
2. s sodelovanjem v mednarodnih operacijah in misijah ter v drugih oblikah delovanja, primernih za preprečevanje sporov, ohranjanje, vsiljevanje in vzdrževanje miru ter v kolektivni obrambi;
3. s sodelovanjem in delovanjem v skupnih poveljstvih in enotah zavezništva oziroma v drugih mednarodnih organizacijah;
4. s sodelovanjem in delovanjem v organih, predstavništvih ali službah mednarodnih organizacij;
5. s sodelovanjem v skupnih poveljstvih in enotah, ustanovljenih z drugimi državami;
6. z vojaško pomočjo v oborožitvi, vojaški opremi, z usposabljanjem ali v drugi obliki;
7. s humanitarno pomočjo ali pomočjo za izvajanje humanitarnih dejavnosti;
8. s sodelovanjem v dejavnostih za preprečevanje terorističnih in drugih pojavov ogrožanja stabilnosti in varnosti.

(2) Ukrepi, naloge in druge dejavnosti za opravljanje nalog iz 26. člena tega zakona in prejšnjega odstavka kot oblike odzivanja države na krize izven države se načrtujejo v načrtu uporabe Slovenske vojske.

30. člen (omejitve pri opravljanju nalog izven države)

(1) Slovenska vojska opravlja naloge izven države v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, mednarodnimi pogodbami, pravili in načeli mednarodnega vojnega in humanitarnega prava ter v skladu s pravili, ki veljajo v zavezništvu, in pravili, ki veljajo v drugih mednarodnih organizacijah, v okviru katerih se naloge opravljajo.

(2) Slovenska vojska pri opravljanju nalog izven države lahko opravlja tudi naloge, ki jih v Republiki Sloveniji ne opravlja, če je opravljanje takih nalog predvideno v okviru mednarodne operacije in misije ali druge oblike delovanja Slovenske vojske, na katero so pripadniki napoteni, in če so pripadniki usposobljeni za opravljanje takih nalog.

(3) Vlada lahko odloči o vrsti nalog ali omejitvah pri opravljanju nalog, ki jih bodo pripadniki opravljali med vojaško službo oziroma delovanjem v drugi državi. Vlada lahko pooblasti načelnika generalštaba, da ob zaostitvi varnostnih razmer, zaradi zaščite

pripadnikov, ki so napoteni na opravljanje vojaške službe izven države, do odločitve vlade začasno omeji njihovo delovanje.

31. člen
(sodelovanje ob naravnih in drugih nesrečah)

(1) Slovenska vojska glede na svojo organizacijo, usposobljenost in opremljenost sodeluje pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, skupaj z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč, pri iskanju in reševanju iz zraka, na morju in kopnem ter pri evakuaciji slovenskih državljanov, ki so neposredno ogroženi v drugi državi.

(2) O sodelovanju Slovenske vojske pri zaščiti in reševanju odloča vlada, v nujnih primerih pa minister na predlog poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije oziroma načelnik generalštaba po pooblastilu ministra.

32. člen
(podpora državnim organom, samoupravnim lokalnim skupnostim, javnim zavodom in drugim organizacijam)

(1) Slovenska vojska v okviru svojih zmogljivosti in nalog iz 26. člena tega zakona sodeluje z državnimi organi, samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, javnimi zavodi in drugimi organizacijami ter jim zagotavlja podporo v skladu z zakoni in odločitvami pristojnih organov.

(2) Po odločitvi vlade in v skladu z načrti lahko Slovenska vojska sodeluje s Policijo pri varovanju državne meje, objektov in območij, pri čemer pripadniki Slovenske vojske nimajo policijskih pooblastil.

33. člen
(izjemna pooblastila Slovenske vojske pri varovanju državne meje)

(1) Če to zahtevajo varnostne razmere, lahko državni zbor na predlog vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odloči, da pripadniki Slovenske vojske skupaj s Policijo pri varovanju državne meje, v skladu z načrti in po predhodni odločitvi vlade iz drugega odstavka prejšnjega člena, izjemoma izvajajo tudi naslednja pooblastila:

- ☒ opozarjajo;
- ☒ zahtevajo od oseb, da se napotijo v določeno smer, prostor ali kraj;
- ☒ ugotavljajo identiteto;
- ☒ začasno omejujejo gibanje oseb.

(2) Pooblastila iz prejšnjega odstavka se izvajajo pod pogoji in na način, ki so predpisani za policiste ter v skladu z usmeritvami Policije. Pripadniki Slovenske vojske opravljajo naloge predvsem z opazovanjem, patroliranjem, fizično prisotnostjo, taktično postavitvijo moštva ter sredstev in opreme.

(3) O opravljenih pooblastilih in nalogah iz prvega in drugega odstavka tega člena nemudoma obvestijo policijo po liniji poveljevanja ter ji ustno in pisno poročajo.

(4) Državni zbor v aktu iz prvega odstavka določi obdobje, v katerem lahko pripadniki Slovenske vojske izvajajo pooblastila iz prvega odstavka tega člena in ki sme trajati le nujno potreben čas za izvedbo, vendar ne več kot tri mesece. Obdobje iz prejšnjega stavka se lahko pod istimi pogoji ponovno podaljša.

(5) Fizična oseba, ki meni, da so ji bile pri izvajanju pooblastil po tem členu kršene človekove pravice ali temeljne svoboščine, lahko na ministrstvu vloži pritožbo zoper delo pripadnice ali pripadnika (v nadaljnjem besedilu: pripadnik Slovenske vojske), ki je ta pooblastila izvajal. Pritožba se lahko vloži najpozneje v roku 45 dni od dneva, ko naj bi prišlo do domnevne kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin. Le dejstvo, da je prišlo do izvajanja pooblastil po tem členu, ne more biti predmet pritožbe. Stroški pritožbenega postopka po tem členu bremenijo proračun.

(6) Pritožbo iz prejšnjega odstavka rešuje posebna komisija, ki jo imenuje minister. Komisijo sestavljajo dva predstavnika ministrstva, pristojnega za obrambo, predstavnik generalštaba, ki je praviloma poročevalec o zadevi, predstavnik ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, predstavnik Policije ter predstavnik javnosti, ki ga na predlog samoupravnih lokalnih skupnosti, organizacij strokovne javnosti ter nevladnih in humanitarnih organizacij imenuje minister na način in pod pogoji, določenimi v zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije. Mandat komisije traja pet let.

(7) Na podlagi ugotovljenih dejstev in okoliščin obravnavane zadeve komisija odloči o utemeljenosti ali neutemeljenosti pritožbe ter o tem pisno seznani pritožnika in pripadnika Slovenske vojske, ki naj bi domnevno kršil človekove pravice ali temeljne svoboščine pritožnika. Odločitev komisije, ki mora biti vsebinsko obrazložena, je dokončna.

(8) Če komisija ugotovi, da je pri izvajanju pooblastil po tem členu res prišlo do kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin pritožnika, o tem seznani neposredno nadrejeno osebo kršitelja in ji predlaga uvedbo ustreznega postopka.

(9) Način in postopek obravnave pritožbe po tem členu se podrobneje določi v pravilih službe.

34. člen (sestav vojske)

- (1) Slovenska vojska ima stalno, mirnodobno in vojno sestavo.
- (2) Ob izrazitem poslabšanju varnostnih razmer v mednarodnem okolju se prednostno zagotavljata povečanje in popolnjevanje mirnodobne sestave Slovenske vojske, ko pa se v skladu z zakonom ponovno uveljavijo vse sestavine vojaške dolžnosti, se zagotovi dopolnjevanje zmogljivosti vojne sestave Slovenske vojske.

35. člen
(organizacija poveljstev)

(1) Slovensko vojsko sestavljajo generalštab kot organ v sestavi ministrstva, njemu podrejena poveljstva na operativni in taktični ravni ter enote.

(2) Generalštab je najvišji vojaški strokovni organ za poveljevanje s Slovensko vojsko. Opravlja vojaške strokovne naloge, ki se nanašajo na razvoj, načrtovanje, organizacijo, usposabljanje in delovanje Slovenske vojske.

(3) Poveljstva in enote se ustanavljajo in organizirajo v skladu z obsegom in strukturo Slovenske vojske, določenima z dolgoročnim programom razvoja obrambnih zmogljivosti.

(4) Poveljstva in enote v skladu s prejšnjim odstavkom popolnjuje in opremlja ministrstvo na podlagi srednjeročnega obrambnega programa in sprejetih proračunov.

(5) Območje odgovornosti posameznega poveljstva določi minister na predlog načelnika generalštaba, v izrednem in vojnem stanju pa, če odločanje ministra ni mogoče, neposredno načelnik generalštaba.

36. člen
(organizacija Slovenske vojske)

(1) Glede na namen je Slovenska vojska sestavljena iz sil za bojevanje, sil za bojno podporo, sil za zagotovitev delovanja in sil za podporo poveljevanja.

(2) Glede na sposobnost premeščanja je Slovenska vojska sestavljena iz premestljivih in nepremestljivih sil. Premestljive sile so organizirane, opremljene in usposobljene za delovanje samostojno ali v sestavi sil zavezništva na območju Republike Slovenije in na kriznih območjih znotraj in zunaj meja zavezništva. Nepremestljive sile so organizirane, opremljene in usposobljene predvsem za delovanje na območju Republike Slovenije.

(3) Glede na stopnjo pripravljenosti so sile Slovenske vojske lahko sile v visoki stopnji pripravljenosti, sile v nizki stopnji pripravljenosti in sile z daljšim časom vzpostavitve pripravljenosti za delovanje.

(4) Organizacija Slovenske vojske je enotna in se ne deli na zvrsti, obsega pa rodove in službe, ki jih določa minister. Minister določa tudi specialnosti v rodovih in službah ter formacijo poveljstev in enot.

(5) Materialne, zdravstvene in druge logistične potrebe Slovenske vojske se v vojnem stanju zagotavljajo tudi z delovanjem nevojaškega dela obrambnega sistema.

37. člen
(zastave, himna in oznake v vojski)

- (1) Slovenska vojska ima svojo zastavo in himno.
- (2) Bojno zastavo in svečano pesem imajo lahko tudi poveljstva in enote ravni bataljona ali višje.
- (3) Himno, obliko zastav ter oznako pripadnosti Slovenski vojski določi vlada, druge oznake v Slovenski vojski pa minister.
- (4) Nihče ne sme brez dovoljenja reproducirati ali uporabljati oznak pripadnosti in drugih oznak, ki se uporabljajo v Slovenski vojski.

2. Vodenje, poveljevanje in izvrševanje ukazov

38. člen
(vrhovni poveljnik)

- (1) Vrhovni poveljnik Slovenske vojske (v nadaljnjem besedilu: vrhovni poveljnik) je predsednik republike.
- (2) Vrhovnega poveljnika se seznanja s stanjem pripravljenosti Slovenske vojske in drugimi zadevami, pomembnimi za obrambo države.
- (3) Vrhovni poveljnik daje mnenje k usmeritvam za načrtovanje operativnih, materialnih in organizacijskih priprav za uporabo Slovenske vojske, ki jih minister praviloma letno določa generalštabu.
- (4) Vrhovni poveljnik je pristojen za poviševanja v generalske in admiralske čine.
- (5) Slovenska vojska zagotavlja varovanje, nastanitev, protokolarne zadeve, častno stražo in druge pogoje predsedniku republike, ko v miru in vojnem stanju opravlja funkcijo vrhovnega poveljnika.

39. člen
(vodenje vojske)

- (1) Minister odreja generalštabu potrebne razvojne, organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter usmeritve, ki jih izvršuje Slovenska vojska.
- (2) Minister določa načrtovanje in opremljanje, vrsto oborožitve in druge vojaške opreme, ki jo uporablja Slovenska vojska, organizacijo materialne in zdravstvene oskrbe ter programe vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Ureja tudi druga upravna in strokovna vprašanja organizacije in dela Slovenske vojske.

(3) Minister po predhodnem soglasju predsednika republike podrobneje predpiše pogoje in postopke seznanjanja vrhovnega poveljnika s stanjem pripravljenosti Slovenske vojske in drugimi zadevami, pomembnimi za obrambo države, zagotavljanje nastanitve, zavarovanja, protokolarnih zadev, častne straže ter drugih pogojev za opravljanje funkcije vrhovnega poveljnika v miru in vojnem stanju.

(4) Minister po predhodnem mnenju predsednika republike določa generalštabu praviloma letne usmeritve za načrtovanje operativnih, materialnih in organizacijskih priprav za uporabo Slovenske vojske.

(5) Načelnik generalštaba je ministru odgovoren za izvajanje ukrepov in usmeritev iz tega člena.

40. člen (poveljevanje)

(1) Slovenska vojska je organizirana hierarhično tako, da je v njej zagotovljeno učinkovito in smotno poveljevanje. Odnos med nadrejenimi in podrejenimi je bistveni del poveljevanja.

(2) Vojaško poveljevanje s podrejenimi poveljstvi in enotami ter začasnimi skupinami ali enotami je v pristojnosti načelnika generalštaba in drugih poveljnikov.

(3) Vojaško poveljevanje temelji na načelih enostarešinstva, subordinacije in obveznega izvrševanja aktov poveljevanja

(4) Z organizacijo poveljevanja po načelu enostarešinstva se določajo nadrejeni in podrejeni. Vsaka vojaška oseba mora ves čas vedeti, komu je neposredno podrejena in kako so razmejene pristojnosti.

(5) Vsak poveljujoči mora imeti namestnika, če tega ni, pooblasti vojaško osebo, ki ga nadomešča.

(6) Smotrna ureditev poveljevanja po načelu subordinacije mora zagotavljati vsaki poveljnici ali poveljniku (v nadaljnjem besedilu: poveljnik) ter vodji notranje organizacijske enote možnost uresničevanja nalog, ki so v njegovi pristojnosti. Nadrejena ali nadrejeni (v nadaljnjem besedilu: nadrejeni) je dolžan v potrebnem obsegu podrejenemu zagotoviti informacije za izvedbo nalog.

(7) Poveljujoča ali poveljujoči (v nadaljnjem besedilu: poveljujoči) mora nadzorovati, da se njegova povelja in ukazi izvršujejo.

(8) Nihče ne sme izdati, niti ni dolžan in ne sme izvršiti akta poveljevanja, če je očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil določbe mednarodnega vojnega in humanitarnega prava.

41. člen

(pristojnost poveljevanja)

(1) Pristojnost poveljevanja imajo nadrejeni, njihovi namestniki in tisti, ki jih nadrejeni za to pooblasti. Vojaške osebe, pristojne za poveljevanje, in razmerja med njimi natančneje določajo pravila službe.

(2) Posamezna pooblastila za poveljevanje poveljstvu, enoti ali delu enote se lahko začasno prenesejo na poveljnika drugega poveljstva, enote ali začasne skupine (v nadaljnjem besedilu: enota). Za učinkovito izvajanje sistema poveljevanja se lahko vzpostavijo nova ali preoblikujejo obstoječa poveljniška razmerja. Poveljniška razmerja se vzpostavijo med enoto in pristojnim poveljnikom, ki mu je enota dodeljena za izvedbo poslanstva. Poveljniška razmerja in njihovo vsebino podrobneje urejajo pravila službe.

42. člen

(odgovornost poveljnikov)

(1) Načelnik generalštaba je odgovoren za pripravljenost, delo in uporabo Slovenske vojske.

(2) Poveljniki so odgovorni nadrejenemu poveljniku za pripravljenost, delo in uporabo vseh podrejenih poveljstev in enot.

43. člen

(imenovanje vojaških oseb)

(1) Načelnika generalštaba imenuje vlada na predlog ministra, brez javnega natečaja. Glede trajanja mandata, pravic in razrešitve načelnika se uporablja zakon, ki ureja javne uslužbence.

(2) Namestnika načelnika generalštaba ter vojaške osebe na formacijske dolžnosti z zahtevanim činom brigadnega generala, njim enakim in višjim činom, imenuje minister na predlog načelnika generalštaba. Imenovanja na druge dolžnosti so v pristojnosti načelnika generalštaba oziroma podrejenih poveljnikov, ki jih pooblasti načelnik generalštaba.

(3) Pristojnost za imenovanje, določena v tem členu, obsega tudi pristojnost za razrešitev, ter pristojnost za začasne razporeditve zaradi potreb službe.

(4) Zoper akt o imenovanju oziroma razrešitvi iz drugega in tretjega odstavka tega člena lahko vojaška oseba vloži ugovor po službeni poti v skladu s postopkom, določenim z zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski. Ugovor ne zadrži izvršitve akta.

(5) Poveljniki, namestniki poveljnikov in drugi pripadniki stalne sestave Slovenske vojske se imenujejo in razrešujejo na formacijsko dolžnost v skladu s tem zakonom brez interne in javne objave na podlagi potreb službe.

44. člen
(akti vodenja)

(1) Vodenje Slovenske vojske se izvaja s predpisi in akti vodenja.

(2) Po tem zakonu so akti vodenja smernice, obvezne usmeritve, odredbe in navodila. Akti vodenja so tudi pravila službe, pravila delovanja, postrojivena pravila in pravila za štabno delo. Akte vodenja praviloma izdaja minister, razen pravil službe, ki jih izdaja vlada.

(3) Smernice določajo splošno izvajanje dejavnosti na določenem področju za daljše časovno obdobje ali splošne usmeritve za ravnanje in delo v daljšem časovnem obdobju.

(4) Obvezne usmeritve določajo najpomembnejše obvezne usmeritve za določene dejavnosti ali ravnanje glede posameznih vprašanj ali nalog.

(5) Odredba podrobno ureja le določeno vprašanje, dejavnost ali ravnanje.

(6) Navodilo določa zlasti organizacijske rešitve, postopke in načine izpolnjevanja posameznih pomembnih nalog ali celovitih dejavnosti po pravilih vojaške ali druge stroke.

(7) Pravila delovanja določajo stopnjo in način uporabe sile ter taktične in druge postopke posameznikov, skupin, enot in poveljstev pri opravljanju bojnih in nebojnih nalog.

(8) Postrojivena pravila določajo način izvajanja postrojil v poveljstvih in enotah Slovenske vojske.

45. člen
(akti poveljevanja)

(1) Poveljevanje se izvaja z akti poveljevanja, ki morajo biti skladni s predpisi, akti vodenja in pravili službe.

(2) Akti poveljevanja so direktive, odločitve, načrti, standardni operativni postopki, ukazi, povelja, pravila in tehnična navodila.

(3) Direktiva določa širše naloge, organizacijske in druge rešitve ter postopke in načine za njihovo uresničevanje v daljšem časovnem obdobju. Direktive izdajajo načelnik generalštaba in poveljniki, ki jih načelnik generalštaba pooblasti.

(4) Odločitev določa ali ureja konkretno ravnanje ali ukrepanje v določenih razmerah, času in prostoru. Odločitev izdajajo načelnik generalštaba, poveljniki ter vodje v okviru svojih pristojnosti v skladu s pravili službe.

(5) Načrt določa organizacijske, kadrovske, tehnične in druge rešitve, cilje ali naloge in dejavnosti za določeno poveljstvo ali enoto oziroma delo in uporabo enot. Načrt izdajo načelnik generalštaba, poveljniki ter vodje v okviru svojih pristojnosti v skladu s pravili službe.

(6) Standardni operativni postopek je akt poveljevanja, s katerim načelnik ali od njega pooblaščen oseba ter poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote predpisujejo

način izvedbe dejavnosti pri nalogah, ki se pogosto ponavljajo. Z njim se določajo postopki običajnih opravil ali postopki pri izvedbi bojnih in drugih nalog, s katerimi se želi zagotoviti usklajenost izvedbe nalog v podrejenih enotah.

(7) Ukaz ureja celovite dejavnosti, povezane z delom in nalogami enot ali uporabo oziroma popolnjenjem enot ter razporejanjem vojaških oseb. Ukaz izdajajo načelnik generalštaba, poveljniki in vodje v okviru svojih pristojnosti v skladu s pravili službe.

(8) Povelje določa konkretno ravnanje vojaških oseb. Izdaja se kratko in ustno. Izda ga lahko vsaka nadrejena vojaška oseba.

(9) Pravila določajo temeljne rešitve za ravnanje in ukrepanje, ki so nujne za organizirano, načrtno in usklajeno ravnanje ali ukrepanje pri opravljanju vojaške službe in vojaških dolžnosti. Pravila izda načelnik generalštaba.

(10) Navodilo določa zlasti tehnološke ali tehnične rešitve, postopke in načine izvajanja posameznih nalog ali dejavnosti. Navodilo izda načelnik generalštaba.

(11) O uvedbi standardnih operativnih postopkov v Slovenski vojski, ki se uporabljajo v zavezništvu ali v mednarodnih organizacijah, v okviru katerih opravlja naloge Slovenska vojska, odloča načelnik generalštaba. Načelnik generalštaba odloča tudi o uvedbi kodifikacijskih in drugih oznak, ki se uporabljajo v zavezništvu.

46. člen

(izdajanje aktov poveljevanja)

(1) Akti poveljevanja razen povelj se praviloma izdajajo pisno. Če pisnega akta poveljevanja zaradi nastalih razmer ni mogoče izdati, se izda ustno in zapiše s podpisom izdajatelja, dežurnega enote in zaupnika v dnevnik dežurnega enote in v dnevnik tiste enote, ki je akt poveljevanja prejela. Način, obliko in vsebino pisnih aktov poveljevanja urejajo pravila za štabno delo in drugi akti. Vodja skupine ter poveljniki oddelka, voda in čete praviloma poveljujejo ustno.

(2) Akti poveljevanja se morajo izdati pisno, če imajo delovnopravne posledice, večje materialne posledice ali se z njim urejajo druga pomembna vprašanja dela in opravljanja vojaške službe, zaščita življenj in zdravja moštva, uporaba enot in podobno.

47. člen

(izvrševanje aktov vodenja in poveljevanja)

(1) Nadrejeni skrbijo za to, da se akti vodenja in poveljevanja izvršujejo dosledno in popolno. Sami preverjajo njihovo izvajanje in če ugotovijo pomanjkljivosti, ustrezno ukrepajo.

(2) Nadrejeni skrbijo za to, da se prepreči kakršnekoli oblike šikaniranja in diskriminacije, vključno z vsemi oblikami spolnega nadlegovanja ali ustvarjanja zastrašujočega, sovražnega, sramotilnega ali žaljivega okolja za podrejene, na podlagi njihovih osebnih okoliščin.

(3) Vojaška oseba za neizvršitev, nepopolno izvršitev ali odklonitev izvršitve akta vodenja in poveljevanja odgovarja v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski.

48. člen

(izvrševanje ukazov in povelj)

(1) Ukaz in povelje mora vojaška oseba izvršiti brez ugovaranja, razen v primerih, ki jih določa ta zakon, ko lahko vojaška oseba izvršitev ukaza ali povelja odkloni.

(2) Če vojaška oseba ne dobi ustreznega ukaza ali povelja ali ga zaradi objektivnih vzrokov ne more dobiti, mora ukrepati v skladu s položajem in splošnimi načeli, ki temeljijo na odločitvi nadrejenega ter interesih Slovenske vojske in obrambe države. Takoj ko razmere dopuščajo, podrejeni poroča nadrejenemu o svojem ukrepanju.

(3) Vojaške osebe lahko zoper ukaz ali povelje ugovarjajo po službeni poti, vendar morajo ukaz ali povelje izvršiti brez odlašanja.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe v Slovenski vojski.

49. člen

(odklonitev ukaza ali povelja)

(1) V miru lahko vojaška oseba poleg primerov iz osmega odstavka 40. člena tega zakona odkloni tudi izvršitev ukaza ali povelja, če ta pomeni neposredno nevarnost za njeno zdravje in življenje, ne gre pa za izvajanje pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, za sodelovanje v mednarodnih obveznostih oziroma za opravljanje bojnih nalog v miru. O odklonitvi ukaza ali povelja mora tisti, ki je ukaz ali povelje izdal, takoj obvestiti nadrejenega, ki dokončno odloči o izdanem ukazu ali povelju.

(2) V skladu s prejšnjim odstavkom vojaška oseba lahko odkloni izvršitev ukaza ali povelja samo:

- če se ukaz ali povelje nanaša na delo s strupenimi ali kako drugače hudo škodljivimi snovmi brez uporabe zaščitnih sredstev in tako delo, za katero vojaška oseba ni strokovno usposobljena;
- če pri izvrševanju ukaza ali povelja ni mogoče zagotoviti niti najnujnejših varnostnih ukrepov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko vojaška oseba izjemoma v miru odkloni izvršitev ukaza ali povelja tudi, če bi njegova izvršitev po njenem prepričanju pomenila storitev prekrška in bi bilo zaradi njegove izvršitve neposredno ogroženo njeno življenje. Vojaška oseba mora pred tem nadrejenega opozoriti, da bi z izvršitvijo ukaza ali povelja storila prekršek in da bi bilo zato ogroženo njeno življenje. O odklonitvi ukaza ali povelja mora tisti, ki je ukaz ali povelje izdal, takoj obvestiti nadrejenega, ki dokončno odloči o izdanem ukazu ali povelju.

50. člen

(prepoved poniževanja, sramotenja in žaljenja)

(1) Nadrejeni ne sme izdati akta poveljevanja, ki temelji na spolu, veroizpovedi ali katerikoli drugi osebni okoliščini podrejenega, s čimer se fizično, verbalno ali kako drugače ponižuje, sramoti oziroma žali dostojanstvo podrejenega.

(2) Podrejeni mora akt poveljevanja iz prejšnjega odstavka izvršiti, vendar pred izvršitvijo seznaniti nadrejenega, da bo aktu poveljevanja ugovarjal po službeni poti pri višje nadrejenem v skladu z zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski.

51. člen
(dolžnost poročanja)

O izvršitvi vsakega akta poveljevanja je treba takoj, ko je to mogoče ali ob z aktom poveljevanja določenem času poročati tistemu, ki ga je izdal.

3. Vojaška služba

52. člen
(opravljanje vojaške službe)

(1) Vojaško službo opravljajo vojaške osebe v stalni sestavi, vojaški obvezniki, ki so na služenju vojaškega roka ter pripadniki rezervne sestave, kadar so vpoklicani v vojaško službo v skladu z zakonom, ki ureja vojaško dolžnost.

(2) Vojaško službo opravljajo tudi vojaki med prostovoljnim služenjem vojaškega roka ter pripadniki rezervne sestave, ki so sklenili z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi Slovenske vojske, v času usposabljanja ali opravljanja vojaške službe v miru. Pogodbo o službi v rezervni sestavi sklenejo na podlagi prostovoljne odločitve za najmanj pet let službe v rezervni sestavi. V času trajanja pogodbe se morajo udeleževati usposabljanj oziroma se morajo odzvati na poziv k opravljanju vojaške službe v miru. V času trajanja pogodbe prejemajo plačilo za pripravljenost, med vojaško službo pa plačilo za opravljanje vojaške službe. V času usposabljanj imajo poleg pravic in obveznosti po tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, tudi pravice in obveznosti, kot pripadniki rezervne sestave, med opravljanjem vojaške službe v miru pa imajo pravice in obveznosti, kot pripadniki stalne sestave, razen prepovedi članstva v političnih strankah iz tretjega odstavka 105. člena tega zakona. Po opravljeni vojaški službi v miru se pogodbeni pripadniki rezervne sestave Slovenske vojske lahko najpozneje v petih dneh vrnejo na prejšnje delo in delodajalci so jih dolžni sprejeti. Delodajalci pripadnikov rezervne sestave zaradi službe v rezervni sestavi ne smejo postaviti v manj ugoden položaj.

(3) Pripadnik, ki mu je prenehala pogodba o zaposlitvi v Slovenski vojski, pa ne zaradi krivdnih razlogov na njegovi strani, lahko pod pogoji iz prejšnjega odstavka sklene pogodbo o službi v rezervni sestavi praviloma za najmanj pet let.

(4) Pripadnik iz prejšnjega odstavka, ki je sklenil pogodbo o službi v rezervni sestavi za formacijsko dolžnost vojaka, lahko takšno službo opravlja ne glede na starostno omejitev določeno za vojake s tem zakonom najdlje do konca leta, v katerem dopolni 50 let starosti, pripadnik na podčastniški ali častniški dolžnosti pa do 63. leta starosti, če izpolnjuje druge pogoje za opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi.

(5) Minister lahko določi, da se opravljanje določenih del v Slovenski vojski ne šteje za vojaško službo ter da se vojaška služba lahko opravlja tudi na določenih delovnih mestih oziroma delih v ministrstvu ali v drugih državnih organih. Delovna mesta, na katerih se opravlja vojaška služba, se z vojaškimi osebami popolnjujejo pod pogoji določenimi za Slovensko vojsko. Vojaške osebe imajo v času opravljanja vojaške službe na teh delih pravice in dolžnosti, kot druge vojaške osebe v stalni sestavi Slovenske vojske, organizacijsko in strokovno pa so podrejene vodji organizacijske enote ali organa, v katerem je tako delovno mesto. Ta določba se smiselno uporablja tudi za inšpektorje za obrambo.

(6) Minister določi pravice in obveznosti delavcev na delovnih mestih ali delih iz prejšnjega odstavka.

(7) Minister predpiše vsebino in obliko službene ocene, kriterije in postopek ocenjevanja vojaških oseb med vojaško službo ter preizkus službene ocene.

(8) Vlada predpiše pogoje in način pogodbenega opravljanja vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske ter višino plačila za pripravljenost in opravljanje vojaške službe iz drugega odstavka tega člena.

53. člen (vojaške osebe)

(1) Kdor opravlja vojaško službo, je vojaška oseba in je podrejen vojaški disciplini.

(2) Pripadnik stalne sestave postane vojaška oseba z dnem, ko nastopi delo v stalni sestavi Slovenske vojske ali drugo delo, na katerem se opravlja vojaška služba, in preneha biti vojaška oseba, ko preneha opravljati tako delo.

(3) Vojaški obveznik, ki je na služenju vojaškega roka, oziroma vojaški obveznik, pripadnik rezervne sestave, postane vojaška oseba z vstopom v vojaško enoto ter preneha biti vojaška oseba z odpustom iz vojaške enote.

54. člen (služba izven države)

(1) Vojaške in civilne osebe v Slovenski vojski, vojaške in civilne osebe po pogodbi za določen čas in osebe, ki opravljajo vojaško ali drugo službo na ministrstvu, so lahko napotene na opravljanje vojaške službe oziroma službe izven države, in sicer vojaško diplomatska predstavništva, organe mednarodnih organizacij, druge organe ali skupna poveljstva in enote zaradi izvrševanja obveznosti, prevzetih v sistemu kolektivne obrambe in varnosti oziroma v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami.

(2) Na opravljanje vojaške službe izven države so napoteni pripadniki posamično ali v sestavi enot oziroma začasnih skupin stalne ali mirnodobne sestave zaradi usposabljanja, izvajanja nalog in delovanja v mednarodnih operacijah in misijah, izvrševanja logističnih podpornih ali drugih nalog za enoto ali skupino Slovenske vojske, ki deluje v

določeni mednarodni operaciji ali misiji, oziroma vojaške obrambe v sistemu kolektivne obrambe ter izvrševanja drugih vojaških obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah ali z mednarodnimi pogodbami. Napotitve na opravljanje vojaške ali druge službe izven države iz prejšnjega in tega odstavka se izvajajo zaradi službenih potreb, pri čemer se za službene potrebe štejejo popolnitev določene formacijske ali druge dolžnosti, usposabljanje, opravljanje vojaških, podpornih logističnih ali drugih nalog, ki jih izvajajo pripadniki, enote ali druge sestave Slovenske vojske.

(3) Vojaško službo oziroma službo izven države iz prvega odstavka tega člena lahko opravljajo v miru tudi pripadniki vojne ali rezervne sestave oziroma civilne osebe, ki sklenejo z ministrstvom pogodbo za določen čas za delo v Slovenski vojski. V času dela v Slovenski vojski njihove statusne, delovnopravne in druge pravice mirujejo. Po prenehanju opravljanja vojaške službe oziroma službe se najpozneje v petih dneh lahko vrnejo na prejšnje delo in delodajalci jih morajo sprejeti. Delodajalci ne smejo zaradi opravljanja vojaške službe oziroma službe v Slovenski vojski takih oseb postavljati v manj ugoden položaj.

(4) V miru so lahko na usposabljanje izven države napoteni tudi vojaški obvezniki med služenjem vojaškega roka in služenjem v rezervni sestavi, če so razporejeni v enote vojne sestave. Usposabljanje vojaških obveznikov izven države je glede časa, obsega in pravic praviloma izenačeno z usposabljanjem v državi.

(5) Pripadniki Slovenske vojske, ki opravljajo vojaško službo izven države, so podrejeni nadrejenim poveljnikom, vojaško službo oziroma službo pa opravljajo v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, mednarodnimi pogodbami, pravili ter načeli mednarodnega vojnega in humanitarnega prava ter v skladu s pravili, ki veljajo znotraj zavezništva, in pravili, ki veljajo v drugih mednarodnih organizacijah, v okviru katerih se naloge izvajajo.

(6) Pripadniki Slovenske vojske morajo med opravljanjem nalog izven države izvrševati odločitve nadrejenih tujih poveljnikov in poveljstev oziroma pristojnih organov mednarodnih organizacij in odločitve vlade. Če sta odločitvi pristojnega organa mednarodne organizacije ali nadrejenega tujega poveljnika oziroma poveljstva in vlade ali nacionalnega poveljnika oziroma poveljstva v nasprotju, morajo pripadniki Slovenske vojske izvršiti odločitev vlade oziroma nacionalnega poveljnika ali poveljstva.

(7) Pripadnik Slovenske vojske, zoper katerega se uveljavlja disciplinska, kazenska ali odškodninska odgovornost za dejanje, ki je bilo storjeno pri opravljanju nalog vojaške službe izven države ali v zvezi z njo, je disciplinsko, kazensko in odškodninsko odgovoren po tem zakonu, zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski in v skladu s pravnim redom Republike Slovenije.

(8) Določbe petega, šestega in sedmega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi za civilne osebe, pripadnike Slovenske vojske, med opravljanjem službe izven države.

55. člen
(začasne skupine ali enote)

(1) Vojaška služba se lahko zaradi izvajanja nujnih nalog Slovenske vojske pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, podpore drugim državnim organom, samoupravnim lokalnim skupnostim, javnim zavodom in drugim organizacijam v skladu z odločitvami pristojnih organov in predpisi, sodelovanja na vajah v skladu z letnim načrtom vaj ter nalog, prevzetih v okviru mednarodnih organizacij v skladu z mednarodnimi pogodbami, opravlja tudi v začasnih skupinah ali enotah stalne sestave Slovenske vojske.

(2) Začasno skupino ali enoto iz prejšnjega odstavka imenuje načelnik generalštaba za dobo do enega leta z možnostjo podaljšanja, če gre za opravljanje vojaške službe v tujini pa minister na predlog načelnika generalštaba in v skladu z odločitvijo vlade, če je vlada odločila o opravljanju vojaške službe izven države.

(3) Poveljniku začasne skupine ali enote so podrejene vse vojaške in civilne osebe v začasni skupini oziroma enoti v času priprav in ves čas opravljanja službe v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski in pravili službe.

56. člen
(vojaška obramba izven države)

(1) Ob povečani nevarnosti napada oziroma neposredni vojni nevarnosti, v izrednem ali vojnem stanju ter pri uveljavljanju pravice do samoobrambe v skladu s tem zakonom, odločitvami državnega zbora in sklenjenimi mednarodnimi pogodbami vojaško službo izven države opravljajo poleg pripadnikov stalne sestave tudi pripadniki vojne sestave, ki so razporejeni v enote, napotene na opravljanje vojaške službe izven države.

(2) Enote iz prejšnjega odstavka izvršujejo odločitve skupnih poveljstev v skladu z mednarodnimi pogodbami. Statusne in druge pravice, odgovornosti in obveznosti pripadnikov teh enot se izvršujejo po tem zakonu in zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski, če z mednarodno pogodbo ni določeno drugače.

57. člen
(prisega)

(1) Kdor prvič nastopi vojaško službo, mora dati prisego.

(2) Prisega se glasi:

»Slovesno prisegam, da bom branil samostojnost, neodvisnost, svobodo in ozemeljsko celovitost svoje domovine Republike Slovenije ter vestno in odgovorno izvrševal dolžnosti pri njeni obrambi.«.

58. člen
(pooblastila in prepovedi)

(1) Vojaška oseba med opravljanjem službe nosi službeno izkaznico ali vojaško knjižico ter uniformo in orožje v skladu s pravili službe.

(2) Pripadnik stalne sestave lahko med opravljanjem stražarske, patroljne, dežurne in druge podobne službe oziroma med izvajanjem nalog varovanja objektov in okolišev objektov, ki so posebnega pomena za obrambo:

- ugotavlja identiteto osebe pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, kadar je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, ali če tako določajo pravila na varovanem območju;
- površinsko pregleda vrhnja oblačila, notranjost vozila in prtljago osebe pri vstopu oziroma izstopu z varovanega območja, če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, ki ga varuje, in če oseba s tem soglaša, brez soglasja osebe pa, če oceni, da obstaja nevarnost napada;
- prepreči vstop oziroma izstop osebi z varovanega območja, če ta odkloni pregled iz prejšnje alineje, če nasprotuje ugotavljanju njene istovetnosti ali če so podani drugi razlogi, zaradi katerih je nujno, da se ji vstop na varovano območje oziroma izstop z njega prepreči in jo zadrži do prihoda vojaške policije.

(3) Slovenske vojske ni dovoljeno uporabljati za politično ali strankarsko dejavnost ali namene.

(4) Vojaška oseba se v uniformi ne sme udeleževati shodov političnih strank.

(5) Prepovedana sta strankarsko delovanje, propaganda ali shodi strank v vojaških objektih, vojaških poveljstvih in enotah.

59. člen
(uporaba sile)

(1) V miru lahko vojaška oseba med opravljanjem vojaške službe uporabi silo, vključno s smrtonosno silo, le, če ne more drugače:

- zavarovati življenja pripadnikov moštva, ki ga varuje;
- odvrniti napada na osebe, objekte ali druga sredstva, ki jih varuje;
- odvrniti neposrednega napada, s katerim je ogroženo njeno življenje.

(2) Uporaba sile vključno s smrtonosno silo po tem členu obsega uporabo vojaškega orožja, minskoeksplozivnih sredstev ter prisilnih sredstev. Prisilna sredstva po tem zakonu so sredstva za vklepanje in vezanje, fizična sila, plinski razpršilec, palica, službeni psi ter sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev. Načini in vrste ter pogoji uporabe sile se podrobneje uredijo s pravili službe.

(3) Uporaba sile vključno s smrtonosno silo je dovoljena, če nevarnosti ni mogoče odvrniti na drug način in z drugimi sredstvi, če je sorazmerna nevarnosti in če je skladna s pravnim redom Republike Slovenije oziroma mednarodnim vojnim in humanitarnim pravom.

(4) Vojaške osebe, ki službo opravljajo pod neposrednim vodstvom nadrejenega, smejo silo uporabiti le po njegovem povelju, razen v primeru silobrana ali skrajne sile.

(5) Vojaške osebe pri opravljanju vojaške službe izven države zaradi izvrševanja obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami nosijo, ravna in uporabljajo orožje ter drugo silo po pravilih delovanja, pravili mednarodne organizacije in v skladu s pravnim redom Republike Slovenije. Ob neskladju pravil delovanja ali pravil mednarodne organizacije s pravnim redom Republike Slovenije prevlada slednji.

(6) Vlada lahko omeji uporabo sile ter izvajanje določenih nalog iz prejšnjega odstavka tega člena pripadnikom in enotam, ki so napoteni v določeno mednarodno operacijo ali misijo.

60. člen

(varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravica do ugovora)

(1) Vojaška oseba lahko da pobudo za začetek postopka pri varuhu človekovih pravic, če meni, da so ji med vojaško službo njene pravice ali temeljne svoboščine omejene ali kršene.

(2) Vojaška oseba ima pravico do ugovora zoper prejet akt poveljevanja v skladu z zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski. Ugovor ne zadrži izvršitve akta poveljevanja, razen v primerih določenih s tem zakonom in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(3) Vojaška oseba ima med vojaško službo pravico do verske duhovne oskrbe. Organizacijo verske duhovne oskrbe in način izvrševanja pravice do te oskrbe določi minister.

61. člen

(posebne pravice med vojaško službo)

(1) Vojaški obvezniki, ki služijo vojaški rok, in pripadniki rezervne sestave imajo med vojaško službo pravico do zdravstvenega varstva, denarnih prejemkov in povračil stroškov, nastalih v zvezi z vojaško službo.

(2) Stroške zdravstvenega varstva in zavarovanja iz prejšnjega odstavka krije država, če vojaškim obveznikom zavarovanje ni zagotovljeno na drugi podlagi.

(3) Pripadniki rezervne sestave imajo med vojaško službo v miru pravico do nadomestila plače oziroma izgubljenega zaslužka v višini in pod pogoji, ki jih predpiše vlada.

(4) Družinski člani pripadnika vojne sestave Slovenske vojske, ki jih mora preživljati, imajo po razglasitvi vojnega stanja pravico do preskrbnine toliko časa, dokler se pripadnik ne vrne iz vojaške službe. Pogoje in višino preskrbnine določi vlada.

(5) Minister predpiše vrsto in obseg pravic iz prvega odstavka tega člena ter postopek za uveljavljanje teh pravic, nadomestila plače oziroma izgubljenega zaslužka in preskrbnin.

62. člen (priznanja)

(1) Vojaške osebe so lahko pohvaljene za zasluge in hrabrost ter uspehe pri opravljanju vojaške službe.

(2) Pohvala oziroma priznanje za zasluge in hrabrost ter uspehe pri opravljanju vojaške službe se lahko podeli tudi osebi, ki ni državljan Republike Slovenije, oziroma tujemu organu ali organizaciji.

(3) Minister lahko pripadniku Slovenske vojske ali delavcu ministrstva za posebne zasluge ali uspehe na obrambnem področju podari strelno orožje, ki ga ta lahko nosi ali poseduje v skladu s splošnimi predpisi.

(4) Vrste priznanj in orožij, ki se podeljujejo vojaškim in drugim osebam, organom in organizacijam za zasluge in krepitev obrambe države, predpiše minister.

(5) Podelitve priznanj, razen priznanj za dolgoletno službo in sodelovanje, se javno objavijo.

(6) Pripadniki Slovenske vojske in delavci ministrstva lahko prejmejo vojaška priznanja in odlikovanja drugih držav ali organizacij, tuje državno odlikovanje pa le v skladu z zakonom, ki ureja odlikovanja v Republiki Sloveniji.

63. člen (hramba vojaške oborožitve in opreme)

(1) Vojaškim osebam se lahko da osebna vojaška oborožitev in oprema v hrambo.

(2) Kdor izgubi, namerno poškoduje, odtuji ali uniči osebno vojaško oborožitev ali opremo, ki mu je dana v hrambo, mora pokriti nastalo škodo.

64. člen (kazenska, odškodninska in disciplinska odgovornost)

(1) Vojaške osebe kazensko odgovarjajo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije.

(2) Vojaške osebe odškodninsko odgovarjajo po zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(3) Vojaške osebe disciplinsko odgovarjajo po zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski.

4. Čini, podeljevanje činov in poviševanje

65. člen (vrste činov)

(1) Čini v Slovenski vojski so:

- za vojake vojak in mornar, poddesetnik, desetnik in naddesetnik;
- za podčastnike vodnik, višji vodnik, štabni vodnik, višji štabni vodnik, praporščak, višji praporščak, štabni praporščak in višji štabni praporščak;
- za častnike poročnik, nadporočnik, stotnik, major, podpolkovnik, polkovnik;
- za generale brigadni general, generalmajor, generalpodpolkovnik in general.

(2) Mornariški častniški čini so: poročnik korvete, poročnik fregate, poročnik bojne ladje, kapitan korvete, kapitan fregate, kapitan bojne ladje.

(3) Admiralski čini so: kapitan, kontraadmiral, viceadmiral in admiral.

66. člen (poviševanje vojakov in podeljevanje činov)

(1) V čin poddesetnika ali desetnika ter naddesetnika se lahko poviša vojak ali slušatelj vojaške šole.

(2) Vojaškemu obvezniku se lahko podeli čin vodnika, če izpolnjuje predpisane pogoje in je opravil predpisano vojaško izobraževanje in usposabljanje.

(3) Podčastniku se lahko podeli čin poročnika, če izpolnjuje predpisane pogoje in je opravil predpisano vojaško izobraževanje in usposabljanje.

(4) Vojake povišuje poveljnik bataljona ali njemu enake ali višje enote oziroma predstojnik vojaške šole.

(5) Čine podeljuje načelnik generalštaba.

67. člen (povišanje podčastnikov in častnikov)

(1) Podčastnik in častnik oziroma mornariški častnik ter general ali admiral je povišan v neposredno višji čin, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- je imenovan oziroma razporejen na dolžnost, na kateri se opravlja vojaška služba in za katero se zahteva višji čin;
- izpolnjuje druge predpisane pogoje po tem zakonu in zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(2) Vojaška oseba, razen generala in admirala, se poviša najpozneje v 30 dneh po imenovanju in razporeditvi na dolžnost, za katero se zahteva višji čin.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se vojaški osebi v izrednem ali vojnem stanju lahko podeli čin ali se ga poviša v neposredno višji čin, če je postavljen na dolžnost, za katero se zahteva neposredno višji čin.

(4) Častnike do vključno polkovnika in kapitana bojne ladje povišuje načelnik generalštaba. Generale in admirale povišuje predsednik republike na predlog ministra in po predhodnem soglasju vlade.

(5) Vojaški osebi se lahko zaradi težje kršitve vojaške discipline zadrži povišanje v višji čin najmanj za dve in največ za pet let od dneva, ko je izrečeni ukrep zaradi kršitve vojaške discipline dokončen.

(6) Za predpisano vojaško izobrazbo ali vojaško izobraževanje in usposabljanje iz prvega odstavka tega člena se šteje tudi ustrezno vojaško šolanje ali usposabljanje v tujini.

(7) Podčastnike povišuje načelnik generalštaba.

(8) Vlada podrobneje predpiše pogoje in postopke za podeljevanje činov, poviševanje vojakov, podčastnikov, častnikov in generalov ter admiralov, zadržanje povišanja ter odvzem činov.

68. člen

(vojaški uslužbenci, razredi in napredovanje)

(1) Vojaški uslužbenci so nižji in višji.

(2) Nižji vojaški uslužbenci so razporejeni v razrede od I. do VIII., višji pa v razrede od IX. do XV.

(3) Vojaški uslužbenci se razporejajo na specialistične vojaške dolžnosti, določene s formacijo, za katere ni potrebno vojaško izobraževanje in usposabljanje, razen temeljnega vojaškega usposabljanja ter osnovnega usposabljanja za delo v Slovenski vojski. Potrebna specialistična strokovna in vojaška znanja za posamezno dolžnost se lahko določijo v formaciji.

(4) Razrede in napredovanja za višje vojaške uslužbence XV. razreda potrjuje minister na predlog načelnika generalštaba, preostale razrede in napredovanja pa načelnik generalštaba. Vlada podrobneje predpiše pogoje in postopke za določanje razredov vojaškim uslužbencem, napredovanje, zadržanje v napredovanju in odvzem razreda.

(5) Vojaškemu uslužbencu se lahko zaradi težje kršitve vojaške discipline zadrži napredovanje v višji razred najmanj za dve in največ za pet let od dneva, ko je izrečeni ukrep zaradi kršitve vojaške discipline dokončen.

69. člen

(izredna povišanja in napredovanja)

(1) Vojaška oseba je v letu, ko ji preneha služba v Slovenski vojski zaradi izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do pokojnine ali zaradi invalidske upokojitve, lahko

izredno povišana ali napredovana v neposredno višji čin ali razred, kar se šteje kot posebno priznanje za opravljanje vojaške službe. Kriterije za izredna povišanja in napredovanja določi minister.

(2) Izredno povišanje v generalski ali admiralski čin oziroma napredovanje višjega vojaškega uslužbenca v XV. razred pod pogoji iz prejšnjega odstavka ni mogoče.

(3) O izrednem povišanju ali napredovanju iz prvega odstavka tega člena odloči minister, ki za to lahko pooblasti načelnika generalštaba. Predlog za izredno povišanje ali napredovanje v skladu s tem členom dajeta poveljnik bataljona njemu enake ali višje enote ter vodja organizacijske enote.

70. člen (odpoved činu)

(1) Vojaška oseba v stalni sestavi, ki po zakonu ne izpolnjuje predpisanih izobrazbenih pogojev za opravljanje vojaških, podčastniških ali častniških formacijskih dolžnosti, se lahko vojaškemu, podčastniškemu ali častniškemu činu pisno odpove.

(2) Vojaška oseba iz prejšnjega odstavka se razporedi na vojaško oziroma podčastniško formacijsko dolžnost, za katero izpolnjuje pogoj ustrezne izobrazbe. Glede na ta pogoj in službene potrebe se ji prizna najvišji vojaški oziroma podčastniški čin in se na tej dolžnosti povišuje v višji čin v skladu s tem zakonom. S to dolžnostjo se uskladijo tudi plača in druge pravice vojaške osebe v zvezi z delom. Vojak oziroma podčastnik lahko ponovno pridobi podčastniški oziroma častniški čin, ki se mu je odpovedal, vendar le, če izpolni z zakonom predpisane pogoje.

71. člen (odvzem čina ali razreda in nečastni odpust)

(1) Vojaški osebi, ki je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper človečnost in mednarodno pravo, zoper obrambno moč države, zoper varnost Republike Slovenije in njeno ustavno ureditev, zoper spolno nedotakljivost, za kaznivo dejanje vzbujanja sovraštva, razdora ali nestrpnosti, ki temelji na kršitvi načela enakosti, kaznivo dejanje umora ali na kazen zapora več kot eno leto za kaznivo dejanje zoper vojaško službo, se nečastno odpusti iz Slovenske vojske. V primeru obsodbe vojaške osebe za katerega izmed navedenih dejanj mora sodišče pravnomočno sodbo poslati ministrstvu.

Vojaški osebi, ki je pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper človečnost in mednarodno pravo, zoper obrambno moč države, zoper varnost Republike Slovenije in njeno ustavno ureditev, zoper vojaško dolžnost, zoper spolno nedotakljivost, za kaznivo dejanje vzbujanja sovraštva, razdora ali nestrpnosti, ki temelji na kršitvi načela enakosti, ali kaznivo dejanje umora, se nečastno odpusti iz Slovenske vojske. V primeru obsodbe vojaške osebe za katerega izmed navedenih dejanj mora sodišče pravnomočno sodbo poslati ministrstvu.

(2) Nečastni odpust vojaške osebe obsega odvzem čina ali razreda in izgubo vseh pravic, ki bi jih imela kot vojaška oseba, za pripadnika stalne sestave pa tudi prenehanje pogodbe o zaposlitvi.

(3) Razloge za nečastni odpust vojaške osebe ugotovi minister na predlog načelnika generalštaba.

(4) Določbe glede nečastnega odpusta se smiselno uporabljajo tudi za civilne osebe, ki delajo v Slovenski vojski.

72. člen
(objava podelitve, povišanj in napredovanj)

Podelitve činov in povišanja vojakov, podčastnikov, častnikov in generalov ter admiralov, odpoved činu oziroma odvzem čina, podelitve razredov in napredovanja vojaških uslužbencev ter odvzem razreda se javno objavijo. Objavijo se osebno ime vojaške osebe, letnica rojstva, čin oziroma razred ter odvzem čina oziroma razreda.

5. Vojaške šole

73. člen
(organizacija vojaškega izobraževanja in usposabljanja)

(1) Ministrstvo za potrebe vojaškega izobraževanja in usposabljanja organizira:

- šolo za podčastnike;
- šolo za častnike;
- poveljniško-štabno šolo;
- druge šole in centre za vojaško izobraževanje in usposabljanje.

(2) V šole iz prejšnjega odstavka se napotijo kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za poklicno delo v stalni sestavi Slovenske vojske ter pripadniki rezervne sestave.

(3) Šole za podčastnike in častnike vojnih enot kandidati opravijo med služenjem vojaškega roka. Zanje ne velja prepoved članstva v političnih strankah.

(4) V poveljniško-štabni šoli se šolajo častniki mirnodobne in vojne sestave.

(5) Pogoje za vpis in programe za vojaške šole določa minister.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko izobraževalni zavodi, ustanovljeni po splošnih predpisih s področja šolstva, izvajajo programe, ki jih izvajajo šole iz prvega odstavka tega člena, v skladu s predpisi, ki urejajo srednje poklicno in strokovno izobraževanje ter višje strokovno in visokošolsko izobraževanje ter podiplomski študij. Pri izvajanju teh programov lahko sodelujejo tudi šole iz prvega odstavka tega člena ter poveljstva in enote Slovenske vojske. Na predlog ministra se za potrebe vojaškega izobraževanja lahko samostojno organizira višje strokovno izobraževanje v skladu z zakonom, ki ureja višje strokovno izobraževanje.

(7) Vojaške osebe se lahko za opravljanje določenih vojaških dolžnosti šolajo v tujini oziroma se tuje vojaške osebe lahko šolajo na vojaških šolah iz prvega odstavka tega člena.

(8) Priznavanje spričeval in diplom iz prejšnjega odstavka ter spričeval in diplom iz šestega odstavka 67. člena tega zakona se opravi po postopkih, določenih z zakonom, ki ureja vrednotenje in priznavanje izobraževanja. Če postopka priznavanja spričeval in diplom ni mogoče opraviti po zakonu iz prejšnjega stavka, ga opravi posebna komisija ustreznih strokovnjakov, ki jo imenuje minister. Minister predpiše postopek za delo komisije.

6. Vojaška policija

74. člen (naloge vojaške policije)

(1) Vojaška policija skrbi za vojaški red in disciplino, ureja in nadzoruje promet vojaških vozil ter opravlja opravila, povezana s preprečevanjem, preiskovanjem in odkrivanjem kaznivih dejanj v Slovenski vojski in z varovanjem objektov ter okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo. Vojaška policija lahko preiskuje kazniva dejanja v Slovenski vojski, za katera je predpisana denarna kazen ali kazen zapora do treh let.

(2) Vojaška policija skrbi tudi za varovanje vojaških in civilnih oseb, ki opravljajo dolžnosti in dela v Slovenski vojski, ki so posebnega pomena za obrambo, vojaških delegacij, poveljstev in enot ter varnost vrhovnega poveljnika v vojnem stanju oziroma kadar se nahaja v vojaških poveljstvih in enotah oziroma v objektih in njihovih okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo. Po odločitvi ministra lahko skrbi tudi za varovanje gotovine in drugih vrednostnih pošiljk ministrstva.

(3) Minister določi varovane osebe iz drugega odstavka tega člena in uredi druga vprašanja, povezana z delovanjem vojaške policije.

75. člen (pravice in pooblastila vojaške policije)

(1) Vojaška policija ima pod pogoji, ki so predpisani za policijo, pravico in pooblastila, da:

- opozarja in ukazuje;
- ugotavlja identiteto,
- išče, vabi, privede in pridrži osebe ter začasno omeji gibanje;
- opravlja varnostne in protiteroristične preglede, preglede oseb, prevoznih sredstev, potnikov, prtljage ter objektov in njihovih okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo;
- zaseže predmete;
- uporablja prisilna sredstva;
- izvaja druga pooblastila, ki so za vojaško policijo določena v zakonih.

(2) Vojaška policija lahko pridrži vojaško osebo, ki pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi moti javni red in mir ali vojaško disciplino do iztreznitve, vendar ne dlje kot 24 ur.

(3) Pripadniki vojaške policije vojne sestave imajo pravice in pooblastila vojaške policije le, kadar opravljajo vojaško službo.

(4) Vojaški policist pridobi pooblastila iz tega člena, če uspešno opravi usposabljanje, ki ga predpiše minister. Usposobljenost vojaškega policista se preverja vsaka tri leta na način, ki ga določi minister. Vojaški policist, ki preizkusa usposobljenosti ne opravi uspešno, izgubi pooblastila vojaškega policista in se razporedi na drugo dolžnost, ustrezno njegovi izobrazbi.

(5) Vojaški policisti v skladu s predpisi in mednarodnimi pogodbami odločajo o prekrških in izrekajo globe v Republiki Sloveniji in v mednarodnih operacijah in misijah ter vajah in usposabljanjih v tujini, kjer sodelujejo pripadniki Slovenske vojske.

76. člen (območje pristojnosti)

(1) Pravice in pooblastila iz prejšnjega člena vojaška policija uporablja le:

- v objektih in okoliših, ki so posebnega pomena za obrambo;
- zoper vojaške osebe;
- zoper pripadnike tujih oboroženih sil, kadar so v skladu z mednarodnimi pogodbami na območju Republike Slovenije, razen če mednarodna pogodba ne določa drugače.

(2) Vojaška policija lahko uporablja vozila s prednostjo in vozila za spremstvo.

(3) Pri urejanju vojaškega prometa v javnem prometu in pri varovanju oseb po tem zakonu vojaška policija svoje delo usklajuje s policijo.

(4) Vojaška policija lahko ugotavlja identiteto osebe, ki nosi uniformo ali dele uniforme Slovenske vojske, ne glede na to, kje se taka oseba nahaja, oziroma istovetnost voznika in potnikov, če uporabljajo vozilo z oznakami Slovenske vojske.

77. člen (ukrepanje vojaške policije)

Če vojaška policija v objektu ali okolišu, ki je posebnega pomena za obrambo, oziroma pri kaznivem dejanju ali nepooblaščenem zadrževanju zaloti civilno osebo, o tem obvesti policijo. Zoper tako osebo vojaška policija lahko uporabi le najnujnejše ukrepe in prisilna sredstva, da jo pridrži do prihoda policije oziroma uspešno odvrne napad na moštvo, osebe ali objekte in premoženje, ki jih varuje.

IV. NEVOJAŠKI DEL OBRAMBNEGA SISTEMA

78. člen (nosilci nevojaškega dela obrambnega sistema)

Nosilci nevojaškega dela obrambnega sistema so državni organi, samoupravne lokalne skupnosti, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter državljani.

79. člen
(državni organi)

(1) Državni organi v obrambnih načrtih določijo svojo organizacijo in način dela v vojnem stanju tako, da zagotovijo neprekinjeno opravljanje dejavnosti iz svoje pristojnosti.

(2) Ministrstva so odgovorna za stanje obrambnih priprav iz njihove pristojnosti.

(3) Delovanje policije v vojnem stanju, njihovo opremljanje in usposabljanje v ta namen ureja področna zakonodaja.

(4) Ministrstvo zagotavlja pogoje za delo predsednika republike in vlade izven mirnodobnega sedeža v vojnem stanju.

80. člen
(samoupravne lokalne skupnosti)

(1) Samoupravne lokalne skupnosti določijo svojo organizacijo in način dela v izrednem in vojnem stanju tako, da zagotovijo neprekinjeno opravljanje nalog iz svoje pristojnosti.

(2) Župan v izrednem in vojnem stanju sprejema potrebne ukrepe in akte, če se občinski svet ne more sestati, in jih predloži v potrditev svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

(3) Samoupravnim lokalnim skupnostim lahko vlada v izrednem in vojnem stanju naloži, da opravljajo določene naloge za obrambo države.

(4) Župan lahko predlaga ministrstvu, da se na delovno dolžnost razporedijo občinski delavci, potrebni za delo v izrednem in vojnem stanju.

81. člen
(gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije)

(1) Gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, katerih dejavnost je posebnega pomena za obrambo države, določi vlada.

(2) Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije iz prejšnjega odstavka opredelijo prednostne naloge za delovanje dejavnosti in opravljanje storitev ter načrtujejo in izvajajo naloge, ki jim jih v krizi, izrednem in vojnem stanju določijo pristojni državni organi. Za izvajanje teh nalog lahko predlagajo ministrstvu, da razporedi na delovno dolžnost potrebno število njihovih zaposlenih ter na materialno dolžnost sredstva iz popisa, da bi se lahko opravljal zahtevana proizvodnja ali storitve v vojnem stanju.

(3) Na podlagi odločitev državnih organov se v izrednem in vojnem stanju v izvajanje določenih nalog za obrambo države vključijo tudi druge gospodarske družbe, zavodi ali organizacije. Za izvajanje teh nalog lahko predlagajo ministrstvu, da razporedi na delovno dolžnost potrebno število njihovih zaposlenih, da bi lahko opravljali zahtevano proizvodnjo ali storitve.

82. člen (materialna in zdravstvena oskrba)

(1) Materialna in zdravstvena oskrba se začne načrtovati po ponovni uveljavitvi sestavin vojaške dolžnosti.

(2) Na podlagi potreb Slovenske vojske in drugih obrambnih potreb pristojni državni organi določijo vrsto in obseg proizvodnje ter storitev v vojnem stanju in gospodarske družbe, zavode in druge organizacije, ki bodo v vojnem stanju opravljali to proizvodnjo in storitve.

(3) Izbrane gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije morajo izvršiti kadrovske in druge priprave za določeno proizvodnjo in storitve v vojnem stanju. Priprave, ki presegajo njihovo redno dejavnost, financira država.

(4) Državni organi iz drugega odstavka tega člena lahko uporabijo podatke o poslovnih subjektih za namene iz drugega odstavka tega člena, ki so zbrani z nacionalnim programom statističnih raziskovanj, za določitev nosilcev proizvodnje in storitev v vojnem stanju.

83. člen (Nacionalni center za krizno upravljanje)

(1) Nacionalni center za krizno upravljanje zagotavlja prostorske, tehnične, komunikacijske in informacijske pogoje za delo vlade v krizi, izrednem in vojnem stanju.

(2) Nacionalni center za krizno upravljanje zagotavlja prenos odločitev o izvajanju ukrepov kriznega odzivanja in odločitev o drugih aktivnostih za odzivanje na krizo ter delovanje v izrednem in vojnem stanju.

(3) Za potrebe komunikacijskega sistema Nacionalnega centra za krizno upravljanje se v krizi, izrednem ali vojnem stanju po predhodni odločitvi vlade lahko uporabijo tudi deli drugih komunikacijskih sistemov.

(4) Vlada podrobneje predpiše organizacijo in naloge Nacionalnega centra za krizno upravljanje.

84. člen
(nevojaške oblike obrambe)

(1) Državljeni imajo v vojnem stanju pravico organizirati in izvajati različne nevojaške oblike obrambe, kot so bojkot, sabotaza, nespoštovanje odredb napadalca in drugo.

(2) Državljeni se seznanjajo in usposablajo za nevojaške oblike obrambe iz prejšnjega odstavka na neobvezen način.

(3) Za usposabljanje iz prejšnjega odstavka skrbijo državni organi v okviru svojih pristojnosti.

(4) Državni organi po potrebi usmerjajo in usklajujejo nevojaške oblike obrambe iz prvega odstavka tega člena.

85. člen.
(civilni funkcionalni strokovnjaki)

(1) Vlada lahko napoti civilne funkcionalne strokovnjake v mednarodne operacije in misije v sestavi enot Slovenske vojske ali vojaških enot drugih držav ali samostojno v poveljstva, organe ali službe mednarodnih organizacij.

(2) Civilni funkcionalni strokovnjaki za čas službe izven države, sklenejo pogodbo z ministrstvom, pod pogoji in na način, ki je določen s tem zakonom za pogodbene pripadnike rezervne sestave, vpoklicane v vojaško službo, delovno razmerje pri njihovem delodajalcu pa v tem času miruje.

(3) Minister določi pristojnosti in naloge, ki jih ima enota ali druga sestava Slovenske vojske v zvezi z delom civilnih funkcionalnih strokovnjakov oziroma uporabo civilnih zmogljivosti.

(4) Vlada podrobneje predpiše pridobivanje, usposabljanje, pravice in obveznosti civilnih funkcionalnih strokovnjakov.

V. DOLŽNOSTI IN PRAVICE DRŽAVLJANOV PRI OBRAMBI DRŽAVE

86. člen
(vrste obrambnih dolžnosti)

- (1) Pri obrambi države imajo državljani v skladu z ustavo naslednje dolžnosti:
- vojaško dolžnost, ki jo uresničujejo v Slovenski vojski;
 - delovno dolžnost, ki jo uresničujejo z opravljanjem del, ki so nujna za oskrbo Slovenske vojske, prebivalstva, delovanje državnih organov, organov lokalne samouprave, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij ter druge obrambne potrebe;

- materialno dolžnost, ki jo uresničujejo z dajanjem vozil, zemljišč, strojev, objektov in drugih sredstev za Slovensko vojsko, državne organe ter druge obrambne potrebe.
- (3) Državljan, ki mu je priznan ugovor vesti vojaški dolžnosti, sodeluje pri obrambi države tako, da nadomestno civilno službo praviloma opravi v Civilni zaščiti ali drugih silah za zaščito, reševanje in pomoč oziroma se usposobi za zaščito in reševanje ter te dolžnosti opravlja tudi v vojnem stanju.

87. člen
(pravica do samoobrambe)

(1) Državljanji imajo v vojnem stanju pravico, da se samoorganizirajo in vključijo v obrambo države.

(2) Državljanji iz prejšnjega odstavka se morajo podrediti najbližjemu vojaškemu poveljstvu ali enoti, do tedaj pa zagotoviti enotno poveljevanje, nošenje oznak pripadnosti Slovenski vojski, odkrito nošenje orožja in spoštovanje mednarodnega vojnega in humanitarnega prava.

(3) Za državljane iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe, kot jih ta zakon določa za pravice in dolžnosti vojaških oseb v vojnem stanju.

88. člen
(vojaška dolžnost)

Vojaško dolžnost ureja poseben zakon.

89. člen
(delovna dolžnost)

(1) Delovna dolžnost se izvršuje v izrednem in vojnem stanju, če tako odloči Državni zbor Republike Slovenije.

(2) Delovno dolžnost izvajajo državljani, ki so stari najmanj 18 in ne več kot 65 let in so zdravstveno sposobni za delo.

(3) Med izvajanjem delovne dolžnosti delavci nimajo pravice do stavke.

(4) Vlada podrobneje uredi izvajanje delovne dolžnosti.

90. člen
(materialna dolžnost)

(1) Materialna dolžnost se izvršuje v izrednem ali vojnem stanju, če tako določi državni zbor, v miru pa le zaradi pregledov in vaj.

(2) Državljan, ki je zavezan materialni dolžnosti, ima pravico do nadomestila za uporabo sredstev, ki jih je predal za obrambne potrebe.

(3) Materialna dolžnost se lahko naloži tudi pravnim osebam, razen za sredstva in opremo, ki so namenjena zaščiti in reševanju, zdravstvenemu varstvu ter delovanju policije.

(4) Za materialno dolžnost se šteje tudi začasna uporaba zemljišč ali objektov, na katerih se izvajajo mobilizacija Slovenske vojske ali vojaške vaje.

(5) S posebnim zakonom se določijo vrsta sredstev, opreme in nepremičnin, za katere ministrstvo lahko naloži materialno dolžnost za potrebe obrambe, varnosti, zaščite, reševanja in pomoči, vodenje evidence, postopek razporejanja in prevzema sredstev, način določanja nadomestila za uporabo sredstev ter način ugotavljanja škode in izplačevanja odškodnin na sredstvih, za katere je naložena materialna dolžnost.

91. člen (razporejanje)

(1) Državljanec na opravljanje vojaške in delovne dolžnosti razporedi ministrstvo.

(2) Državljan, ki je razporejen na opravljanje vojaške dolžnosti, ne more biti razporejen na drugo dolžnost.

(3) Državljan, ki je razporejen na delovno dolžnost ali v Civilno zaščito oziroma opravlja operativne dolžnosti v drugih silah za zaščito, reševanje in pomoč, praviloma ne more biti razporejen na vojaško dolžnost.

(4) Ob ponovni uvedbi sestavin vojaške dolžnosti se državljani prednostno razporejajo na vojaško dolžnost.

(5) Vlada podrobneje predpiše kriterije za razporejanje na obrambne dolžnosti.

92. člen (usposabljanje državljanov)

Državljan, ki je razporejen na vojaško ali delovno dolžnost, se mora usposabljati za opravljanje te dolžnosti v skladu s predpisi.

93. člen (zglasitev)

(1) Državljan, ki je zavezan vojaški, delovni ali materialni dolžnosti, se mora na podlagi poziva pristojnega organa zglasiti na določenem kraju in ob določenem času oziroma dostaviti materialno sredstvo.

(2) Če se vpoklicani ne odzove na poziv in ne opraviči svojega izostanka, lahko upravni organ, ki je izdal poziv, izda nalog, da ga privede policija.

94. člen
(omejitev prostega gibanja)

(1) Poveljnik bataljona, njemu enake ali višje enote, lahko v vojnem stanju, praviloma v sporazumu s policijo, prepove prosto gibanje na območju, kjer potekajo boji.

(2) Omejitev sme trajati le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno in se lahko izvede le v obsegu, ki ga tako stanje zahteva.

95. člen
(varstvo pri opravljanju obrambnih dolžnosti)

(1) Poškodba ali bolezen, ki nastane pri opravljanju delovne ali materialne dolžnosti, se šteje kakor poškodba pri delu ali poklicna bolezen. Državljan, ki se pri opravljanju vojaške dolžnosti poškoduje ali zboli, ima pravice v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju oziroma zdravstvenem zavarovanju.

(2) Za poškodbo iz prejšnjega odstavka se šteje tudi poškodba, ki jo je državljan utrpel na poti z doma ali delovnega mesta na zbirališče oziroma pri povratku po običajni poti do doma ali delovnega mesta.

(3) Družinski člani državljana, ki je izgubil življenje pri opravljanju obrambnih dolžnosti, imajo po njem pravico do pokojnine ter pravico do povračila stroškov prevoza in pogrebnih storitev, v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

(4) Osnova za odmero pravic po tem členu je povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega delavca v državi v zadnjem mesecu pred nastankom poškodbe, če je to za državljana ugodneje.

(5) Stroške za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter pravice iz prejšnjih odstavkov tega člena krije država, če državljan ni zavarovan na drugi podlagi.

96. člen
(pravice ob telesni poškodbi)

(1) Državljan, ki se je v miru pri opravljanju obrambnih dolžnosti poškodoval brez svoje krivde tako, da je njegov organizem okvarjen najmanj za 20 odstotkov po predpisih o vojnih invalidih, ima pravico do enkratne denarne pomoči.

(2) Do enkratne denarne pomoči po prejšnjem odstavku je državljan upravičen tudi takrat, kadar je njegov organizem okvarjen najmanj za 20 odstotkov zaradi bolezni, ki je nastala ali se poslabšala neposredno zaradi opravljanja obrambnih dolžnosti.

(3) Do enkratne denarne pomoči iz prvega odstavka tega člena so upravičeni tudi družinski člani državljana, ki je pri opravljanju obrambnih dolžnosti izgubil življenje.

(4) Pravic iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ni mogoče uveljavljati zaradi poškodbe, okvare, bolezni ali smrti, ki je nastala v času dovoljenega ali nedovoljenega

odhoda ali odsotnosti z opravljanja obrambne dolžnosti, zaradi delovanja ali aktivnosti, ki ni povezano z obrambno dolžnostjo.

(5) Vlada predpiše postopek za uveljavljanje pravic iz prejšnjega in tega člena ter določi višino enkratne denarne pomoči, ki ne more biti nižja od 12 povprečnih bruto plač.

97. člen (odškodninska odgovornost)

(1) Državljan, ki je pri opravljanju obrambnih dolžnosti utrpel škodo, ima pravico do njenega povračila po splošnih predpisih.

(2) Državljan ali pravna oseba imata pravico do povračila dejanske škode, ki sta jo utrpela zaradi vojaških vaj.

(3) Državljan, ki je med izvajanjem obrambnih dolžnosti ali v zvezi z njimi naklepno ali iz velike malomarnosti povzročil škodo, odgovarja po predpisih, ki urejajo odškodninsko odgovornost javnih uslužbencev.

(4) Minister predpiše postopek za ugotavljanje škode in izplačilo odškodnine iz drugega odstavka tega člena.

98. člen (zbiranje in varstvo osebnih podatkov)

(1) Ministrstvo vodi zbirke osebnih podatkov o:

1. državljanih, ki bodo v tekočem letu dopolnili 17 let starosti, in sicer enotno matično številko, ime in priimek, rojstne podatke, stalno in začasno prebivališče, zdravstveno stanje, družinsko stanje, šolsko izobrazbo, zaposlitev in poklic, vojaško strokovno usposobljenost in znanje, pomembno za vojaške dolžnosti, da se ugotovi njihova sposobnost za vojaško službo in izvajanje vojaške dolžnosti ter se jim določi razpored v Slovenski vojski;
2. državljanih, ki želijo opraviti prostovoljno služenje vojaškega roka, prostovoljno opravljati vojaško službo v rezervni sestavi ali delati v stalni sestavi Slovenske vojske poleg podatkov iz prejšnje točke še podatke o predkaznovanosti, da se zagotovi izvrševanje njihovih pravic in dolžnosti v skladu s tem zakonom;

3. javnih uslužbencih, ki opravljajo delo na obrambnem področju, poleg podatkov iz prejšnjih dveh točk še sliko, zaradi zagotavljanja identifikacije pri vstopu ter gibanju v objektih in okoliških objektov, ki so posebnega pomena za obrambo;
4. vojaških osebah, ki opravljajo vojaško službo v Slovenski vojski, poleg podatkov iz prejšnjih treh točk še podatke o barvi las, barvi oči, krvni skupini z Rh faktorjem ter telesno višino, zaradi identifikacije v skladu s pravili in načeli mednarodnega vojnega in humanitarnega prava;
5. vojaških osebah, ki opravljajo vojaško službo v Slovenski vojski za čas napotitve v mirovno operacijo ali misijo z namenom identifikacije v primeru izrednih dogodkov, poleg podatkov iz prejšnjih treh točk še prstne odtise, po predhodni odločitvi ministra;
6. osebah, za katere se izvede postopek varnostnega preverjanja, poleg podatkov iz 20. člena tega zakona tudi podatke o datumu in razlogih za varnostno preverjanje ter rezultatih varnostnega preverjanja, zaradi izvajanja nalog iz 19. člena tega zakona;
7. državljanih, odgovornih za obrambne priprave, podatke o imenu in priimku, enotni matični številki, rojstnih podatkih, stalnem oziroma začasnem prebivališču, podatkih o zaposlitvi in kontaktne podatke, da se zagotovi ažurnost obrambnih priprav;
8. državljanih, civilnih funkcionalnih strokovnjakov, podatke o imenu in priimku, enotni matični številki, rojstnih podatkih, stalnem oziroma začasnem prebivališču, kontaktnih podatkih, zdravstvenemu stanju, šolskih izobrazbi, vojaški strokovni usposobljenosti, podatke o predkazanosti, poklicu in podatke o zaposlitvi, da se zagotovi ažurnost priprav za načrtovanje in izvajanje napotitev na operacije v podporo miru oziroma druge operacije kriznega odzivanja, v poveljstva in organe mednarodnih operacij;
9. družinskih članov pripadnikov Slovenske vojske, podatke o enotni matični številki, podatke o imenu in priimku, rojstnih podatkih, prebivališču in zaposlitvi, zaradi izplačila preskrbnin v vojnem stanju, ob uveljavitvi nacionalnih ukrepov kriznega odzivanja iz 10. člena tega zakona;
10. osebah, ki jih na zahtevo državnih organov, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij razporedi na delovno dolžnost, podatke o enotni matični številki, imenu in priimku, rojstnih podatkih, prebivališču in delovnem mestu oziroma dolžnosti, na katero so razporejene, zato da se zagotovi ažurnost priprav za izvajanje delovne dolžnosti;
11. vrsti, zmogljivosti, stanju transportnih in drugih sredstev ter o enotni matični številki imenu in priimku ter prebivališču lastnikov in uporabnikov teh sredstev oziroma zemljišč in objektov, zaradi popolnitve Slovenske vojske ter drugih obrambnih potreb.

(2) Osebne podatke iz 7. točke prejšnjega odstavka zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in hranijo tudi druga ministrstva v obsegu potrebnem za zagotavljanje ažurnosti obrambnih priprav iz svoje pristojnosti.

(3) Ministrstvo neposredno zbira osebne podatke iz prvega odstavka le, če jih ni mogoče pridobiti iz obstoječih zbirk podatkov. Državni organi so ministrstvu dolžni zagotoviti podatke iz prvega odstavka tega člena iz zbirk osebnih podatkov, ki jih vodijo v skladu s predpisi.

(4) Roki hrambe za podatke prvega odstavka tega člena so:

- iz 1. točke v skladu zakonom, ki ureja vojaško dolžnost;
- iz 2. točke do zaključka postopka;
- iz 3. točke za čas zaposlitve v ministrstvu;
- iz 4. točke za čas opravljanja vojaške službe;

- iz 5. točke za čas napotitve v mirovno operacijo ali misijo;
- iz 6. točke pet let po datumu varnostnega preverjanja;
- iz 7. točke za čas opravljanja teh nalog,
- iz 8. točke za čas vključenosti v nabor civilnih funkcionalnih strokovnjakov;
- iz 9. točke za čas izplačevanja preskrbnin;
- iz 10. točke za čas razporejenosti na delovno dolžnost;
- iz 11. točke za čas razporejenosti materialnega sredstva na materialno dolžnost.

99. člen
(posredovanje osebnih podatkov)

(1) Ministrstvo lahko posreduje:

1. službi, pristojni za izplačilo preskrbnin osebne podatke iz 9. točke prvega odstavka prejšnjega člena ;
2. organu, gospodarski družbi, zavodu in drugi organizaciji, kamor je državljan razporejen na podlagi delovne dolžnosti osebne podatke iz 10. točke prvega odstavka prejšnjega člena;
3. organu, v katero je razporejeno transportno ali drugo sredstvo, zemljišče ali objekt na podlagi materialne dolžnosti podatke iz 11. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Organ, gospodarska družba, zavod in druga organizacija ter služba iz prejšnjega odstavka tega člena je v skladu z zakonom odgovoren za varstvo osebnih podatkov, ki jih prejme od ministrstva.

100. člen
(zbiranje in posredovanje biometričnih podatkov)

(1) V primerih, ko je to nujno potrebno zaradi preprečevanja ogrožanja varnosti javnih uslužbencev ministrstva ali pripadnikov Slovenske vojske na območjih, kjer delujejo med izvrševanjem obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma pri opravljanju vojaške službe, ali zaradi identifikacije oseb, lahko ministrstvo izven države zbira in tuji državi ali mednarodni organizaciji posreduje biometrične in druge identifikacijske podatke tujih državljanov.

(2) Biometrični podatki, ki se posredujejo, so prstni odtisi, posnetki očesne šarenice, le izjemoma, če je nujno zaradi odkrivanja hudih kaznivih dejanj ali pregona storilcev hudih kaznivih dejanj ali identifikacije ljudi, tudi profil DNK. Drugi identifikacijski podatki, ki se lahko posredujejo in obdelujejo za te potrebe, so osebna imena, datum rojstva, kopije osebnih dokumentov ter fotografije teh oseb.

(3) Podatki se izbrišejo pet let po vpisu ali po koncu postopka, v katerem lahko deluje ali sodeluje državni organ Republike Slovenije.

VI. VODENJE IN NADZOR OBRAMBE DRŽAVE

101. člen (državni zbor)

(1) Državni zbor določa temeljne usmeritve za organizacijo in izvajanje obrambe in pri tem zlasti:

1. razglasi izredno stanje na predlog vlade v primerih iz drugega odstavka 5. člena tega zakona;
2. razglasi vojno stanje na predlog vlade v primerih iz prvega odstavka 5. člena tega zakona;
3. odloči o ponovni uveljavitvi sestavin vojaške dolžnosti;
4. odloči o uveljavitvi delovne in materialne dolžnosti v izrednem stanju, ki je razglašeno zaradi povečane nevarnosti napada na državo oziroma neposredne vojne nevarnosti;
5. odloči o splošni mobilizaciji in uporabi Slovenske vojske v izrednem stanju, če je to razglašeno zaradi povečane nevarnosti napada na državo oziroma neposredne vojne nevarnosti, ki je nastala zaradi povečane nevarnosti napada na državo ali države, s katerimi je Republika Slovenija v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb;
6. sprejme dolgoročni program razvoja obrambnih zmogljivosti;
7. prek pristojnega delovnega telesa določa strateške smeri delovanja Obveščevalno varnostne službe ministrstva kot sestavnega dela obveščevalno-varnostne dejavnosti države;
8. odloča o napotitvi Slovenske vojske v mednarodno operacijo ali misijo, če ne gre za izvrševanje obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah, delovanje v mednarodni operaciji ali misiji pa temelji na pravilih in načelih mednarodnega vojnega ali humanitarnega prava.

(2) Šteje se, da je z razglasitvijo vojnega stanja sprejeta tudi odločitev o izvedbi splošne mobilizacije in uporabi Slovenske vojske. Ob neposredni vojni nevarnosti v skladu s tem zakonom oziroma ob napadu na državo ali države, s katerimi je Republika Slovenija v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb, državni zbor lahko odloči o mobilizaciji in uporabi Slovenske vojske tudi, če ne razglasi vojnega stanja.

(3) Državni zbor nadzira organizacijo, priprave in izvajanje obrambe države neposredno in prek pristojnih delovnih teles.

102. člen (predsednik republike)

Predsednik republike na predlog vlade:

1. razglasi izredno stanje, če se državni zbor ne more sestati;
2. razglasi vojno stanje, če se državni zbor ne more sestati;
3. v izrednem ali vojnem stanju izdaja uredbe z zakonsko močjo, ki se nanašajo na obrambo, če se državni zbor ne more sestati;
4. odloči o uporabi Slovenske vojske, uvedbi sestavin vojaške, delovne in materialne dolžnosti ter splošni mobilizaciji v izrednem stanju, če se državni zbor ne more sestati.

103. člen
(vlada)

- (1) Vlada usklajuje organizacijo, priprave in vodi izvajanje obrambe.
- (2) Vlada vodi izvajanje ukrepov kriznega odzivanja in zagotavlja delovanje nevojaškega dela obrambnega sistema, usklajeno z vojaško obrambo, ter skrbi za izvajanje nujnih ukrepov po razglasitvi izrednega ali vojnega stanja.
- (3) Vlada odloča o sodelovanju Slovenske vojske pri izvrševanju obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah. Vlada mora seznaniti pristojno delovno telo državnega zbora pred sprejemom odločitve o napotitvi Slovenske vojske v mednarodno operacijo ali misijo, predčasnem prenehanju sodelovanja v določeni mednarodni operaciji ali misiji oziroma če se bistveno spremeni namen ali obseg določene mednarodne operacije ali misije, razen če gre za usposabljanje Slovenske vojske izven države ter popolnjevanje vojaških dolžnosti v skupnih ali zavezniških poveljstvih in enotah oziroma predstavništvih mednarodnih organizacij.
- (4) Vlada odloča o uporabi pravice do individualne ali kolektivne obrambe v skladu z mednarodnim pravom, če ta odločitev ni del odločanja o razglasitvi vojnega ali izrednega stanja.
- (5) Vlada odloča tudi o sodelovanju Slovenske vojske pri izvrševanju priprav in nalog kolektivne obrambe v skladu z načrti z državo ali državami, s katerimi je država v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb, pri čemer pa ne more odločati o razglasitvi izrednega ali vojnega stanja ter o uporabi pripadnikov rezervne sestave, razporejenih v vojno sestavo Slovenske vojske za vojaško obrambo, ki je v pristojnosti državnega zbora.
- (6) Vlada lahko v skladu s sklenjenimi mednarodnimi pogodbami zaradi obrambnih potreb dovoli uporabo zračnega prostora za prelete zrakoplovov zavezniških držav, vključno z oborožitvijo in izvidniško opremo ter dovoli tranzit vojaških enot zavezniških držav po zraku, po kopnem in morju, praviloma na podlagi načela vzajemnosti, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno.
- (7) Vlada lahko v miru na predlog ministra prizna pripadnikom oboroženih sil drugih držav med njihovim bivanjem v Republiki Sloveniji enak status, kot ga priznava na podlagi mednarodnih pogodb pripadnikom oboroženih sil zavezniških držav, če ne ogrožajo varnosti Republike Slovenije.
- (8) Vlada na predlog ministra odloča o namestitvi enot oboroženih sil držav, s katerimi je država v zavezništvu na podlagi mednarodnih pogodb.
- (9) Vlada na predlog ministra predpiše naloge in postopke za izvajanje nadzora zračnega prostora, vključno z zrakoplovi oboroženih sil zavezniških držav.
- (10) Vlada na predlog ministra sprejme zaključke strateškega pregleda obrambe.
- (11) Vlada sprejema srednjeročni obrambni program, s katerim zagotavlja uresničevanje splošnega dolgoročnega programa razvoja obrambnih zmogljivosti, vključno z

uresničevanjem obveznosti države za razvoj obrambnih zmogljivosti, prevzetih na podlagi mednarodnih pogodb.

(12) Vlada sprejema letne načrte vaj v obrambnem sistemu ter usposabljanja vojske izven države in tujih vojaških enot v Republiki Sloveniji v skladu z mednarodnimi pogodbami.

(13) Za operativno usklajevanje izvajanja obrambnih, varnostnih nalog, izvajanje zaščite in reševanja ter za izvajanje obrambe v vojni, vlada lahko imenuje državni operativni štab obrambe.

104. člen

(nadzor nad Obveščevalno varnostno službo in vojaško policijo)

(1) Minister mora omogočiti stalen nadzor nad delom Obveščevalno varnostne službe ministrstva in vojaške policije delovnemu telesu državnega zbora, pristojnem za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb.

(2) Delovnemu telesu iz prejšnjega odstavka minister januarja pošlje za preteklo leto redno letno poročilo o delu Obveščevalno varnostne službe ministrstva in vojaške policije ter o uporabi posebnih oblik pridobivanja podatkov ter posebnih preiskovalnih ukrepov.

VII. POKLICNO DELO NA OBRAMBEM PODROČJU

1. Sklenitev in odpoved pogodbe o zaposlitvi

105. člen

(pogoji za sklenitev pogodbe o zaposlitvi)

(1) Za javne uslužbence na obrambnem področju veljajo predpisi o javnih uslužbencih, če s tem zakonom in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski, posamezno vprašanje ni urejeno drugače.

(2) Kdor želi poklicno opravljati delo na obrambnem področju, mora biti državljan Republike Slovenije.

(3) Kdor želi poklicno opravljati vojaško službo, mora poleg pogoja, določenega v prejšnjem odstavku, izpolnjevati še pogoje, da:

- je psihofizično sposoben za poklicno opravljanje vojaške službe;
- je dopolnil 18 let starosti;
- ima ustrezno izobrazbo;
- izjavi, da z dnem nastopa vojaške službe ne bo član nobene politične stranke;
- je varnostno preverjen in ne obstaja varnostni zadržek v skladu s tem zakonom;
- ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno zaporno kazen v trajanju več kot šest mesecev;

praviloma ni starejši od 25 let, če se želi zaposliti kot vojak, oziroma 30 let, če se želi zaposliti kot podčastnik ali častnik.

(4) Pogoje iz druge, tretje, četrte, pete in šeste alineje prejšnjega odstavka mora izpolnjevati tudi tisti, ki želi kot civilna oseba poklicno opravljati delo v Slovenski vojski.

(5) Kandidatu, s katerim ni bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za opravljanje vojaške službe oziroma poklicnega dela v Slovenski vojski, ministrstvo ni dolžno sporočiti razlogov za svojo odločitev.

(6) Javnemu uslužbencu na obrambnem področju, za katerega se ugotovi, da ne izpolnjuje splošnih ali posebnih pogojev, določenih s tem zakonom za poklicno delo na obrambnem področju, preneha pogodba o zaposlitvi na ministrstvu z dnem dokončnosti akta o prenehanju pogodbe o zaposlitvi. Če javni uslužbenec preneha izpolnjevati pogoje za poklicno delo na obrambnem področju zaradi zdravstvenih razlogov, ima pravice po tem zakonu, zakonu, ki ureja službo v Slovenski vojski, in splošnih predpisih.

(7) Pogoj iz prve alineje tretjega odstavka tega člena preverja pristojni izvajalec medicine dela. Če kandidat ali pripadnik neupravičeno odkloni zdravniški pregled ali ne zaključi zdravniškega pregleda niti po pozivu, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za opravljanje vojaške službe. Če pristojni izvajalec medicine dela ugotovi omejitve, zaradi katerih pripadnik vojaške službe ne bi več mogel opravljati, organizacijska enota, pristojna za kadre, zadevo odstopi v reševanje zdravstveni komisiji ministrstva.

(8) Ministrstvo vodi skupno kadrovsko evidenco za javne uslužbence na obrambnem področju v skladu s splošnimi predpisi in tem zakonom.

(9) Minister določi merila in zahteve za izpolnjevanje zdravstvene sposobnosti za vojaško službo ter kriterije za ugotavljanje sposobnosti iz prve alineje tretjega odstavka tega člena.

(10) Druge pogoje za sklenitev, trajanje in odpoved pogodbe o zaposlitvi ter pravice in obveznosti med opravljanjem vojaške službe oziroma poklicnega dela v Slovenski vojski ureja zakon, ki ureja službo v Slovenski vojski.

106. člen

(sklenitev pogodbe o zaposlitvi brez objave)

(1) Pogodba o zaposlitvi na obrambnem področju se lahko brez javne objave sklene za delovna mesta:

- javnih uslužbencev, ki na ministrstvu opravljajo dela na področju obrambnih priprav, kriptozашčite in protielektronske zaščite, kibernetске varnosti, tehnične zaščite, obveščevalnih, protiobveščevalnih in varnostnih nalog;
- pripadnikov Slovenske vojske;
- inšpektorjev za obrambo.

(2) Delovna mesta iz prejšnjega odstavka se določijo s sistemizacijo in formacijo.

107. člen
(omejitve)

(1) Javni uslužbenec na obrambnem področju ne sme opravljati dela, ki bi ga oviralo pri opravljanju vojaške službe ali dela, ki bi škodovalo ugledu ministrstva ali Slovenske vojske oziroma dela, ki ni združljivo z dejavnostjo ministrstva.

(2) Dela iz prejšnjega odstavka tega člena predpiše minister.

108. člen
(posebni delovni pogoji)

(1) Javni uslužbenec na obrambnem področju mora po odločitvi nadrejenega zaradi potreb službe opravljati delo v posebnih delovnih pogojih.

(2) Za posebne delovne pogoje iz prejšnjega odstavka se šteje delo v delovnem času, ki je za javne uslužbenca manj ugoden in v manj ugodnih delovnih pogojih ali z dodatnimi obremenitvami, in sicer:

- delo v neenakomernem delovnem času;
- izmensko delo;
- delo v deljenem delovnem času;
- nočno delo;
- delo preko polnega delovnega časa;
- delo ob nedeljah, praznikih in drugih z zakonom določenih dela prostih dnevih;
- dežurstvo kot redna oblika dela oziroma dežurstvo, ki se odreja izjemoma;
- opravljanje straže;
- delo v terenskih razmerah na določenem kraju in času.

(3) Javnemu uslužbencu na obrambnem področju se zaradi potreb službe lahko kot posebne delovne pogoje odredi tudi pripravljenost za delo, dosegljivost, bivanje v vojaški enoti oziroma drugem določenem mestu, ter izraba ali prekinitvev dopusta v skladu s službenimi potrebami.

(4) Če javni uslužbenec na obrambnem področju med dežurstvom ali pripravljenostjo za delo dela, se čas dejanskega dela šteje za delo preko polnega delovnega časa, če s tem zakonom in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski ni določeno drugače.

(5) Če opravljeno delo javnega uslužbenca na obrambnem področju presega predpisano mesečno oziroma tedensko delovno obveznost, se razlika šteje kot delo preko polnega delovnega časa, ki lahko traja največ 20 ur na teden oziroma 80 ur na mesec, če ni bilo mogoče delovnega časa razporediti v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(6) Zaradi opravljanja dela v posebnih delovnih pogojih se javnemu uslužbencu na obrambnem področju plača poveča v skladu s splošnimi predpisi in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(7) Podrobneje posebne delovne pogoje v Slovenski vojski ureja zakon, ki ureja službo v Slovenski vojski.

109. člen
(opravljanje dela v posebnih delovnih pogojih)

(1) Za opravljanje dela v posebnih delovnih pogojih iz drugega in tretjega odstavka 108. člena tega zakona se za javne uslužbence, ki na ministrstvu opravljajo dela na področju obrambnih priprav, komunikacijskega in informacijskega sistema, kibernetске varnosti, tehnične zaščite, obveščevalnih, protiobveščevalnih in varnostnih nalog ter za inšpektorje za obrambo, uporabljajo določbe zakona, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(2) Za javne uslužbence na obrambnem področju, ki so napoteni na opravljanje nalog v mednarodne operacije in misije, večnacionalne pobude ali organe mednarodnih operacij, se glede delovnega časa in posebnih delovnih pogojev smiselno uporabijo določbe predpisov, ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti pripadnikov Slovenske vojske med opravljanjem dolžnosti v tujini.

110. člen
(letni dopust)

(1) Javni uslužbenec na obrambnem področju ima pravico do letnega dopusta, ki traja najmanj 20 delovnih dni, ne glede na to, ali dela poln delovni čas ali krajši delovni čas od polnega.

(2) Kriterije za določitev dolžine in izrabo letnega dopusta določi minister, in sicer tako, da se dopust glede na delovno dobo lahko poveča do 25 dni, za zahtevnost dela do pet dni, za delovno uspešnost do tri dni, zaradi delovnih pogojev do deset dni in zaradi socialnih ter zdravstvenih razmer in starosti do pet dni.

111. člen
(izraba dopusta)

(1) Javni uslužbenec na obrambnem področju izrabi letni dopust v tekočem letu glede na službene potrebe in opravljanje nalog iz pristojnosti ministrstva ter z upoštevanjem njegove želje. En dan letnega dopusta lahko delavec izrabi na dan, ki ga sam določi, o čemer mora obvestiti delodajalca najmanj tri dni pred koriščenjem.

(2) Zaradi narave ali organizacije dela se lahko izraba dopusta določi v določenem časovnem obdobju, praviloma v skladu z letnim načrtom. Zaradi potreb službe se lahko javnemu uslužbencu na obrambnem področju prekine izraba dopusta ter povrne nastala škoda. Zaradi boljše organizacije dela in smotrnejše razporeditve delavcev glede na njihove delovne obremenitve lahko minister z letnim načrtom odredi kolektivni dopust. Kolektivni dopust v Slovenski vojski odredi načelnik generalštaba z letnim načrtom dela.

(3) Javni uslužbenci, ki niso izrabili letnega dopusta do konca koledarskega leta, ga lahko izrabijo do 30. junija naslednjega leta. Letni dopust, ki v tekočem letu ni bil izrabljen zaradi sodelovanja pri izvajanju mednarodnih obveznosti ali vojaške službe zunaj države, odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, porodniškega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otrok oziroma drugih vzrokov pri delodajalcu, se lahko v celoti izrabi do 31. decembra naslednjega leta.

112. člen
(pravica do stavke)

- (1) Vojaške osebe med opravljanjem vojaške službe nimajo pravice do stavke.
- (2) Javni uslužbenci, ki opravljajo upravne in strokovne zadeve na obrambnem področju, uresničujejo pravico do stavke pod pogoji, ki jih določa zakon.
- (3) Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka morajo javni uslužbenci, ki opravljajo upravne in strokovne zadeve na obrambnem področju, med stavko zagotoviti:
- nemoteno opravljanje nalog, povezanih z uresničevanjem obrambnih dolžnosti državljanov;
 - nemoteno opravljanje obrambnih priprav;
 - nemoteno opravljanje nalog Obveščevalno varnostne službe;
 - pripravljenost za izvajanje ukrepov kriznega odzivanja;
 - neprekinjeno delovanje dežurnih služb, informacijskega ter komunikacijskega sistema;
 - nemoteno in neprekinjeno izvajanje obveznosti, prevzetih z mednarodnimi pogodbami na obrambnem področju oziroma povezanih z obrambnimi dejavnostmi.
- (4) Javni uslužbenci, ki opravljajo upravne in strokovne zadeve na obrambnem področju, nimajo pravice do stavke, če se izvajajo ukrepi kriznega odzivanja, če grozi povečana nevarnost napada na državo ali če je nastala neposredna vojna nevarnost oziroma, če je razglašeno izredno ali vojno stanje, in sicer toliko časa, dokler tako stanje ni odpravljeno. Prepoved stavke velja tudi za druge razmere, če sta ogroženi varnost in obramba države, in take razmere ugotovi vlada.
- (5) Za ovrednotenje prepovedi, ki izhajajo iz pravice do stavke iz prvega odstavka tega člena, pripada vojaškim osebam dodatek k plači v višini 60 evrov bruto na mesec.

113. člen
(varnost in zdravje pri delu)

- (1) Pri opravljanju dela v upravnih prostorih, ambulantah, kuhinjah, okrepčevalnicah, splošnih delavnicah ter skladiščih, v katerih se ne skladiščita vojaško orožje in oprema, se uporabljajo predpisi o varstvu pred požarom ter o varnosti in zdravju delavcev pri delu.
- (2) Minister v soglasju z ministrom za delo predpiše ukrepe in postopke za zagotavljanje varstva pred požarom ter varnosti in zdravja delavcev pri delu za dela na področju obrambe, pri katerih se ne uporabljajo splošni predpisi.

2. Postopek za uveljavljanje pravic iz dela

114. člen

(uveljavljanje pravic iz delovnega razmerja)

(1) O pravicah, obveznostih in odgovornostih iz delovnega razmerja javnih uslužbencev na obrambnem področju odloča na prvi stopnji minister, ki za to lahko pooblasti drugo osebo oziroma načelnika generalštaba ali druge poveljnike za odločanje o pravicah, obveznostih in odgovornostih pripadnikov stalne sestave Slovenske vojske.

(2) Javni uslužbenec na obrambnem področju ima pravico vložiti zahtevo za uveljavljanje pravic iz delovnega razmerja ter pravico do ugovora zoper odločitve o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih, razen, če je z zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski, določeno, da se varstvo pravic uveljavlja po službeni poti. Zahtevo vloži javni uslužbenec pri ministru oziroma pooblaščenih osebi.

(3) Ugovor javni uslužbenec vloži pri ministru oziroma pooblaščenih osebi, ki je odločila o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih, v 15 dneh od dneva, ko mu je bil vročen akt, s katerim je bilo odločeno o njegovi pravici, obveznosti ali odgovornosti.

(4) Ugovor zoper odločitve iz prvega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve odločitve, razen v primerih, določenih s splošnimi predpisi.

(5) Minister ali pooblaščen oseba preizkusi svojo odločitev na podlagi dejstev, navedenih v vlogi javnega uslužbenca na obrambnem področju, in priložene dokumentacije in jo lahko spremeni. O odločitvi se izda pisni akt z odločitvijo, obrazložitvijo in pravnim poukom.

(6) Za določanje drugih rokov, vročanje, dopolnitev vlog in druga vprašanja se smiselno uporabljajo predpisi, ki določajo postopek pred delovnimi sodišči.

(7) Če javni uslužbenec na obrambnem področju ni zadovoljen z odločitvijo o zahtevi ali ugovoru ali če minister oziroma pooblaščen oseba ne odloči v 60 dneh od vložitve zahteve ali ugovora, lahko javni uslužbenec v nadaljnjih 30 dneh zahteva varstvo pravic pri pristojnem sodišču.

(8) Javni uslužbenci na obrambnem področju, ki se imenujejo in razrešujejo v nazive v skladu z zakonom o javnih uslužbencih, vlagajo ugovore iz imenovanja na način in po postopku, določenem s tem zakonom.

115. člen

(sindikavno združevanje)

(1) Javni uslužbenci na obrambnem področju imajo pravico do sindikalnega združevanja in delovanja v skladu s predpisi.

(2) Reprezentativni sindikat po tem zakonu je sindikat na ministrstvu, v katerega je včlanjenih najmanj 15 odstotkov zaposlenih na ministrstvu.

(3) Sindikat daje mnenje k elementom, ki so podlaga za določitev plače delavcem na obrambnem področju in o primerljivosti s plačami v javnem sektorju.

(4) Sindikat ne more dajati mnenja k formacijam in organizaciji Slovenske vojske, njeni opremljenosti, delovanju, pripravljenosti in uporabi, prav tako tudi ne k aktom vodenja in poveljevanja v vojski.

(5) Če je z zakonom ali kolektivno pogodbo ali pogodbo med ministrstvom in reprezentativnim sindikatom določeno, da mora minister pred odločitvijo pridobiti mnenje reprezentativnega sindikata, vendar ne gre za primere iz četrtega odstavka tega člena, mora poslati predlog predpisa ali splošnega akta v mnenje sindikatu in za oblikovanje mnenja določiti razumen rok, ki praviloma ne sme biti krajši kot 15 dni. Če minister ne uspe doseči uskladitve predloga predpisa ali splošnega akta z mnenjem sindikata, lahko sprejme neusklajeno odločitev, vendar mora pisno obrazložiti razloge, zaradi katerih ni bilo upoštevano mnenje sindikata, in z njimi seznaniti sindikat.

(6) Pogoji za delovanje sindikata in sindikalnih poverjenikov na ministrstvu se urejajo s pogodbo, ki jo skleneta minister in reprezentativni sindikat.

(7) Med opravljanjem profesionalne funkcije v reprezentativnem sindikatu javni uslužbenec na obrambnem področju nima pravic in dolžnosti, ki izhajajo iz statusa njegove zaposlitve na obrambnem področju. V tem času prejema 100-odstotno nadomestilo plače. Osnova za obračun nadomestila obsega njegovo osnovno plačo, ki jo je prejemal pred nastopom sindikalne funkcije, ter dodatki na delovno dobo, stalnost in prepoved stavke.

VIII. UPRAVNE IN STROKOVNE ZADEVE OBRAMBE

116. člen

(organizacija in pristojnosti)

(1) Upravne in strokovne zadeve na področju obrambe opravlja ministrstvo, če z zakonom ni določeno drugače.

(2) Upravne in strokovne zadeve na področju obrambe na določenih območjih države opravljajo uprave za obrambo, ki jih določi minister.

(3) V upravnih zadevah na drugi stopnji odloča minister.

(4) Minister predpiše obliko in vsebino službenih in drugih izkaznic, določenih s tem zakonom.

117. člen

(komunikacijski in informacijski sistem)

(1) Za opravljanje upravnih in strokovnih zadev na obrambnem področju ministrstvo organizira enoten ter avtonomen komunikacijski in informacijski sistem, ki

vključuje tudi potrebe Slovenske vojske. Vojaški komunikacijski in informacijski sistem za podporo poveljevanju in kontroli organizira Slovenska vojska.

(2) Minister predpiše organizacijo, način in obseg izvajanja nalog na področju komunikacijskega in informacijskega sistema iz prejšnjega odstavka.

(3) Za varovanje tajnih podatkov v komunikacijskih in informacijskih sistemih, ki se uporabljajo za obrambne potrebe, ter za povezavo teh sistemov z mednarodnimi obrambnimi in vojaškimi organizacijami, v skladu z mednarodnimi pogodbami, je pristojno ministrstvo. Ministrstvo opravlja tudi naloge organa, pristojnega za kriptografsko zaščito podatkov, organa za razdeljevanje kriptografskega materiala in organa za zaščito pred neželenim elektromagnetnim sevanjem naprav v komunikacijskih in informacijskih sistemih, ki se uporabljajo za obrambne potrebe.

(4) Ministrstvo upravlja in z drugimi državnimi organi usklajuje uporabo radiofrekvenčnih pasov, ki so namenjeni varnosti, obrambi države ter varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(5) Ministrstvo zagotavlja kibernetško varnost v komunikacijskem in informacijskem sistemu iz prvega odstavka tega člena.

118. člen

(podpora državnim organom ter sodelovanje s civilnim okoljem)

(1) Ministrstvo v skladu z odločitvami ministra ali vlade podpira delovanje drugih državnih organov oziroma sodeluje z njimi ter jim z vojaškimi in drugimi obrambnimi zmogljivostmi pomaga pri skupnih ali posebno zahtevnih nalogah oziroma nalogah, ki so pomembne za državo.

(2) Ministrstvo lahko z vojaškimi ali drugimi obrambnimi zmogljivostmi sodeluje s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, na območju katerih so razmeščene vojaške enote oziroma obrambne zmogljivosti ali se izvaja vojaška dejavnost, ter pri skupnih nalogah oziroma prireditvah in aktivnostih, ki so povezane z dejavnostjo ali poslanstvom Slovenske vojske ter obrambnimi interesi.

(3) Ministrstvo se lahko s samoupravno lokalno skupnostjo, v kateri so območja, na katerih se izvajajo stalne intenzivne vojaške dejavnosti, kot so vadišča, letališča, strelišča in drugi objekti, dogovori, da sodeluje pri vzdrževanju lokalne infrastrukture sorazmerno s povečano obremenitvijo te infrastrukture, ki jo povzroča vojaška dejavnost, za kar se pripravijo ustrezni programi. Programe sodelovanja s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi sprejme vlada, če ti obsegajo tudi investicijska vlaganja, sicer pa jih sprejme minister.

(4) Ministrstvo v skladu s programi pomaga Zvezi slovenskih častnikov. Pri uresničevanju nalog ali aktivnosti skupnega pomena sodeluje tudi z veteranskimi organizacijami, organizacijami, ki razvijajo in ohranjajo slovensko vojaško tradicijo oziroma

utrjujejo sodelovanje z zavezništvom, z upokojensko organizacijo ministrstva in drugimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo v javnem interesu na področju obrambe. Člani častniške, veteranske in upokojenske organizacije ministrstva lahko pri aktivnostih in delovanju svojih organizacij nosijo uniforme ali dele uniforme Slovenske vojske v skladu s predpisi, ki urejajo nošenje uniforme Slovenske vojske.

(5) Slovenska vojska sodeluje tudi s športnimi organizacijami in njihovimi zvezami ter drugimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo v javnem interesu.

(6) Merila in postopke za podporo državnim organom ter sodelovanje s civilnim okoljem predpiše vlada.

119. člen

(promet z obrambnimi proizvodi)

(1) Promet z obrambnimi proizvodi nadzoruje država. Za promet z obrambnimi proizvodi se štejejo proizvodnja, prodaja in posredništvo pri prodaji.

(2) S prometom z obrambnimi proizvodi se lahko ukvarja le tista gospodarska družba, zavod, samostojni podjetnik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost (v nadaljnjem besedilu pravne ali fizične osebe), ki predhodno pridobi soglasje ministrstva za promet s končnimi proizvodi vojaškega značaja in namena ter bistvenimi deli, sklopi in podsklopi obrambnih proizvodov, ali objavi namero, da se bo ukvarjal s prometom z drugimi obrambnimi proizvodi, in o tem na predpisan način obvesti ministrstvo.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek soglasja ni treba pridobiti tistim pravnim ali fizičnim osebam, ki kot podizvajalci ali kooperanti opravljajo delo in storitve za tiste pravne ali fizične osebe, ki so tako soglasje pridobile, ali za tuje proizvajalce obrambnih proizvodov, ki so v svoji državi registrirani za opravljanje takšne dejavnosti v skladu z njihovo zakonodajo.

(4) Soglasja ni treba pridobiti državnim organom, če kupujejo, prodajajo ali proizvajajo obrambne proizvode za dejavnost, ki jo opravljajo, oziroma znanstvenoraziskovalnim organizacijam za opravljanje raziskovalne dejavnosti, za katero so registrirane.

120. člen

(izvoz, uvoz, začasni uvoz, začasni izvoz, tranzit, prenos obrambnih proizvodov in posredništvo z njimi)

(1) Za vsak izvoz, uvoz, začasni uvoz, začasni izvoz in tranzit obrambnih proizvodov čez državno mejo Republike Slovenije, ki hkrati predstavlja zunanjo mejo Evropske unije, in za vsak posel posredništva pri prodaji obrambnih proizvodov ali tehnično pomoč, povezano z njimi, je treba pridobiti predhodno dovoljenje ministrstva, če mednarodne obveznosti ali pravni akti Evropske unije ne določajo drugače.

(2) Za prenos obrambnih proizvodov je treba pridobiti predhodno dovoljenje, ki ga izda ministrstvo. Dovoljenje za prenos, izdano v drugih članicah Evropske unije, se uporablja kot dovoljenje za vstop v Republiko Slovenijo ali prehod čez njeno ozemlje.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek predhodno dovoljenje za prenos obrambnih proizvodov ni potrebno, če je dobavitelj ali prejemnik vlada ali pristojni državni organ oziroma del oboroženih sil, če na podlagi mednarodne pogodbe za opravljanje svojih nalog oziroma za humanitarno pomoč ob naravnih in drugih nesrečah oskrbo izvajajo Evropska unija, Nato, Mednarodna agencija za atomsko energijo ali druge medvladne organizacije, ali v drugih nujnih primerih, določenih v predpisu iz osmega odstavka tega člena.

- (4) Dovoljenje iz prvega in drugega odstavka tega člena se lahko zavrne, če:
- bi bilo ogroženo izpolnjevanje mednarodnih obveznosti Republike Slovenije ali obveznosti na podlagi pravnih aktov Evropske unije;
 - bi bili ogroženi varnostni, obrambni ali zunanje-politični interesi Republike Slovenije;
 - bi se pospeševali ali omogočali oboroženi spopadi v državi, ki je končni uporabnik obrambnih proizvodov;
- je utemeljen sum, da bo iz države uvoznice obrambni proizvod preprodan v tretjo državo in bi bilo to v nasprotju z obrambnimi ali zunanje-političnimi varnostnimi interesi države.

(5) Ministrstvo lahko že izdano dovoljenje iz prvega in drugega odstavka tega člena spremeni, odpravi ali razveljavi, če se po njegovi izdaji ugotovijo razlogi iz prejšnjega odstavka. Ministrstvo lahko v dovoljenju v skladu s tem členom določi obveznosti, ki jih mora izpolniti izvoznik ali dobavitelj obrambnih proizvodov. Če je bila izdaja dovoljenja zavrnjena ali je bilo dovoljenje spremenjeno, odpravljeno ali razveljavljeno v skladu s tem zakonom, ni mogoče uveljavljati odškodninskih zahtevkov za škodo, ki je pri tem nastala.

(6) Ministrstvo izdaja certifikate prejemnikom obrambnih proizvodov, ki imajo sedež v Republiki Sloveniji. Izdaja tudi mednarodna uvozna potrdila in potrdila o dostavi blaga, in sicer na zahtevo prejemnikov oziroma uvoznikov obrambnih proizvodov v Republiki Sloveniji.

(7) Minister najmanj enkrat na leto poroča vladi o izdanih predhodnih dovoljenjih za izvoz, uvoz, tranzit, začasni uvoz, začasni izvoz in prenos obrambnih proizvodov ter posredništvo pri njihovi prodaji.

(8) Vlada določi obrambne proizvode, za katere je treba pridobiti predhodno soglasje ministrstva za promet z njimi, ter predpiše vrste, postopke in pogoje za pridobitev soglasij, dovoljenj, potrdil in certifikatov iz prejšnjega in tega člena.

121. člen

(obrambna standardizacija, nacionalna obrambna kodifikacija in vladno zagotavljanje kakovosti)

(1) Za opravljanje nalog na področjih obrambne standardizacije, nacionalne obrambne kodifikacije in vladnega zagotavljanja kakovosti sredstev, namenjenih za obrambo, je pristojno ministrstvo.

(2) Slovenske vojaške standarde sprejema minister.

(3) Minister podrobneje predpiše organizacijo, postopke in način izvajanja obrambne standardizacije, uresničevanja nacionalne obrambne kodifikacije in vladnega zagotavljanja kakovosti sredstev za obrambne potrebe.

122. člen
(upravljanje nepremičnin)

Ministrstvo upravlja vojaške in druge nepremičnine, namenjene obrambnim potrebam.

IX. INŠPEKCIJA

123. člen
(inšpektorat za obrambo)

(1) Inšpekcijski nadzor na obrambnem področju opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo, ki je organ v sestavi ministrstva. Za vsa vprašanja inšpekcijskega nadzora, ki niso urejena s tem zakonom, se uporablja zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor.

(2) Inšpektorji za obrambo nadzirajo izvrševanje zakonov in drugih predpisov, internih splošnih pravnih aktov ter aktov vodenja in poveljevanja na obrambnem področju ter pri tem preverjajo zlasti:

- splošno stanje obrambnih priprav;
- stanje, delo in pripravljenost nosilcev nevojaškega dela obrambe;
- stanje, delo in pripravljenost poveljstev in enot Slovenske vojske;
- vojaško izobraževanje in usposabljanje;
- opravljanje drugih upravnih in strokovnih zadev na področju obrambe.

(3) Glavni inšpektor za obrambo lahko za uresničitev namena inšpekcijskega nadzora iz prejšnjega odstavka odredi praktični preizkus ali vajo. Če preizkus ali vaja vključuje tudi preverjanje mobilizacije, mora inšpektor predhodno pridobiti soglasje ministra.

(4) Glavnega inšpektorja za obrambo imenuje vlada na predlog ministra, brez interne ali javne objave.

(5) Inšpektorji za obrambo se pri opravljanju inšpekcijskega nadzora izkazujejo s službenimi izkaznicami.

(6) Minister podrobneje predpiše način in postopek opravljanja inšpekcijskega nadzora na obrambnem področju ter obliko in vsebino službene izkaznice inšpektorjev za obrambo.

124. člen
(inšpekcijski ukrepi)

(1) Inšpektorji iz prejšnjega člena imajo pri opravljanju inšpekcijskega nadzora v poveljstvih in enotah Slovenske vojske, organih in organizacijah ter pri drugih zavezancih, pri katerih opravljajo inšpekcijski nadzor, poleg pooblastil, ki jih določa zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor, tudi pravico in dolžnost:

- odrediti, da se v določenem roku in na določen način odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti ali neskladja z zakoni, drugimi predpisi, internimi splošnimi pravnimi akti ter akti vodenja in poveljevanja;
- odrediti, da se do odločitve pristojnega organa odstrani z dela ali opravljanja nalog pripadnik Slovenske vojske oziroma druga oseba zavezanca, ki s svojim delom ogroža življenje ali zdravje ljudi ali premoženje;
- odrediti, da se do odločitve pristojnega organa ustavijo dejanja ali aktivnosti, ki bi lahko ogrožale življenje ali zdravje ljudi ali premoženje;
- predlagati uvedbo postopka za razrešitev z dela ali dolžnosti oziroma za ugotovitev odgovornosti.

(2) Zoper odločbo inšpektorja, s katero so bili zavezancu odrejeni določeni inšpekcijski ukrepi, je v 15 dneh dovoljena pritožba. O pritožbi odloča minister. Pritožba ne zadrži izvršitve naloženega ukrepa, če gre za ukrep iz druge ali tretje alineje prejšnjega odstavka.

X. KAZENSKE DOLOČBE

125. člen
(prekrški pravnih oseb, samostojnih podjetnikov ali posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost)

(1) Z globo od 2500 do 30.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

- ne upošteva obrambnih potreb v prostorskih aktih in pri projektiranju ter gradnji objektov (prvi in drugi odstavek 13. člena);
- ne pridobi soglasja ministrstva v skladu s tretjim odstavkom 13. člena tega zakona;
- brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem opravlja meritve, snemanja ali raziskave v objektih oziroma okoliših objektov iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona;
- kdor reproducira ali uporablja oznako pripadnosti in druge oznake, ki se uporabljajo v Slovenski vojski (četrti odstavek 37. člena);
- delodajalec pripadnika rezervne sestave po prenehanju opravljanja vojaške službe ne sprejme na prejšnje delo ali ga postavi v manj ugoden položaj v nasprotju z drugim odstavkom 52. člena tega zakona;
- delodajalec pripadnika vojne ali rezervne sestave oziroma civilne osebe po prenehanju dela v vojski ne sprejme na prejšnje delo ali jo postavi v manj ugoden položaj v nasprotju s tretjim odstavkom 54. člena tega zakona;

- ne izvrši kadrovskih in drugih priprav za določeno proizvodnjo in storitve v vojnem stanju (tretji odstavek 82. člena);
- ne izvršuje materialne dolžnosti ali se temu kako drugače izmika (drugi in tretji odstavek 90. člena);
- opravlja promet z obrambnimi proizvodi ne da bi prej pridobil soglasje ministrstva (drugi odstavek 119. člena);
- obrambne proizvode izvozi, uvozi, začasno izvozi, začasno uvozi, opravlja tranzit z njimi ali tehnično pomoč, povezano z njimi, ali jih posreduje in ne pridobi predhodnega dovoljenja ministrstva (prvi in drugi odstavek 120. člena).

(2) Z globo od 500 do 5000 evrov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 3000 evrov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba državnega organa, ki stori prekršek iz 3., 4., 7. ali 8. alineje prvega odstavka tega člena.

(4) Zaseženi obrambni proizvodi iz 9. in 10. alineje prvega odstavka tega člena se odvzamejo.

126. člen (prekrški posameznikov)

Z globo od 500 do 5000 evrov se za prekršek kaznuje posameznik, če:

- se ne ravna v skladu z omejitvami iz drugega in tretjega odstavka 11. člena tega zakona;
- brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem opravlja meritve, snemanja ali raziskave v objektih oziroma okoliših objektov iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona;
- reproducira ali uporablja oznako pripadnosti in druge oznake, ki se uporabljajo v Slovenski vojski (četrti odstavek 37. člena);
- nosi vojaško uniformo ali dele te uniforme v nasprotju s pooblastilom iz 58. člena tega zakona in pravili službe;
- ne izvršuje ali se kako drugače izmika izvrševanju vojaške, delovne ali materialne dolžnosti iz 86. člena tega zakona oziroma izobraževanju in usposabljanju za vojaško ali delovno dolžnost iz 92. člena tega zakona;
- se na poziv pristojnega organa brez upravičenega razloga ne zgleda na določenem kraju in ob določenem času oziroma ne dostavi materialnega sredstva (prvi odstavek 93. člena);
- se kljub prepovedi iz 94. člena tega zakona prosto giblje na območju, na katerem potekajo boji;
- organizira stavko ali stavka v nasprotju s 112. členom tega zakona;
- obrambne proizvode izvozi, uvozi, začasno izvozi, začasno uvozi, opravlja tranzit ali tehnično pomoč, povezano z njimi, ali jih posreduje in nima predhodnega dovoljenja ministrstva (prvi in drugi odstavek 120. člena).

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

127. člen

(prevedba čina)

Čin brigadirja se z uveljavitvijo tega zakona prevede v čin brigadnega generala.

128. člen

(povišanje pripadnikov vojske)

(1) Vojak, podčastnik, častnik ali vojaški uslužbenec, ki je razporejen na formacijsko dolžnost, za katero se zahteva višji čin ali razred od njegovega osebnega čina ali razreda, se ne glede na čas od zadnjega povišanja poviša v formacijski čin ali razred najpozneje v šestih mesecih po začetku veljave tega zakona, če izpolnjuje druge pogoje, določene s formacijo.

(2) Če pripadnik iz prejšnjega odstavka ne izpolnjuje pogoja o dodatnem vojaškem znanju, se ga najpozneje v štirih letih napoti na ustrezno vojaško izobraževanje oziroma usposabljanje, po zaključenem vojaškem izobraževanju in usposabljanju pa se poviša v višji čin.

(3) Če pripadnik ne izpolni pogoja iz prejšnjega odstavka v roku, ki mu je določen s pogodbo o napotitvi na vojaško izobraževanje ali usposabljanje, ali se tega vojaškega izobraževanja oziroma usposabljanja ne udeleži, se v dveh mesecih po neizpolnitvi pogodbe o izobraževanju ali odklonitvi napotitve razporedi na drugo ali nižjo formacijsko dolžnost, za katero ima ustrezen osebni čin. Enako se razporedi pripadnik, ki ne izpolni drugih pogojev v roku iz prvega odstavka tega člena, razen pripadnikov, za katere velja Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 40/04).

129. člen

(uporaba zakona za zaposlene)

(1) Pripadniki Slovenske vojske, ki so bili zaposleni v Slovenski vojski na dan 14. januarja 1995, lahko delajo na formacijskih dolžnostih vojakov tudi po 45. letu starosti, če izpolnjujejo pogoje za opravljanje vojaške službe.

(2) Če pripadniki iz prejšnjega odstavka ne izpolnjujejo več pogojev za opravljanje vojaške službe na formacijskih dolžnostih vojakov, veljajo zanje pravice, ki so določene za vojake v skladu z zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski.

(3) Javni uslužbenci na obrambnem področju, ki so ob uveljavitvi tega zakona na podlagi dosedanjih predpisov razporejeni na formacijsko dolžnost oziroma delovno mesto, za katero nimajo predpisane izobrazbe, lahko pod dosedanjimi pogoji nadaljujejo delo na teh ali po zahtevnosti njim primerljivih formacijskih dolžnostih oziroma delovnih mestih, vendar ne morejo biti razporejeni na višje formacijske dolžnosti oziroma višja delovna mesta niti ne morejo biti povišani v činih in napredovati v nazivih.

130. člen

(disciplinski postopki)

Postopki odločanja o disciplinski odgovornosti vojaških oseb, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

131. člen
(delovanje sindikatov)

Sindikati, ki so do uveljavitve tega zakona pridobili status reprezentativnega sindikata na ministrstvu po splošnih predpisih, lahko nadaljujejo delo, dokler izpolnjujejo pogoje za reprezentativnost po splošnih predpisih.

132. člen
(Zakon o vojaški dolžnosti)

V Zakona o vojaški dolžnosti (Uradni list RS, št. 108/02 - uradno prečiščeno besedilo) se v prvem odstavku 62.e člena za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:
»Državni zbor lahko na predlog Vlade Republike Slovenije odloči o ponovni uvedbi posamezne ali vseh sestavin vojaške dolžnosti v miru tudi ob izrednem poslabšanju varnostnega okolja, in sicer zaradi zagotovitve zadostnega števila usposobljenih vojaških obveznikov za popolnitev Slovenske vojske v obsegu, določenem z dolgoročnim programom razvoja obrambnih zmogljivosti.«.

133. člen
(uskladitev priprav, organizacije ter predpisov)

(1) Priprave in organizacijo obrambe je treba uskladiti s tem zakonom v enem letu po njegovi uveljavitvi.

(2) Vlada v enem letu po uveljavitvi tega zakona izda predpise iz 8., 12., 13., 14., 26., 37., 52., 61., 67., 68., 83., 85., 89., 91., 96., 103., 118. in 120. člena tega zakona.

(3) Minister v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona izda predpise ter druge akte iz 15., 37., 39., 52., 60., 61., 62., 74., 97., 105., 107., 110., 113., 116., 117., 121. in 123. člena tega zakona.

(4) Generalni direktor Obveščevalno varnostne službe v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona določi pravila 16. člena tega zakona.

134. člen
(veljavnost zakona in podzakonskih predpisov ter sprememba predpisa)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 82/94, 44/97, 87/97, 13/98 – odl. US, 87/01 – ZmatD, 47/02, 67/02, 40/04 in 95/15) ter podzakonski predpisi, izdani na njegovi podlagi. Ti so:

- Uredba o plačah in drugih prejemkih pripadnikov Slovenske vojske pri izvajanju obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah oziroma z mednarodnimi pogodbami (Uradni list RS, št. 67/08, 98/10, 41/12, 41/13, 47/13, 96/14, 98/15 in 25/17),
- Uredba o oznakah v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 3/95 in 13/17),

- Uredba o soglasjih za proizvodnjo in dovoljenjih za promet z vojaškim orožjem in opremo ter predhodnih dovoljenjih za uvoz, izvoz, tranzit in prenos obrambnih proizvodov (Uradni list RS, št. 59/11, 88/11, 74/12, 46/13, 29/14, 37/15 in 62/16),
- Uredba o sodelovanju civilnih strokovnjakov in zmogljivosti v mednarodnih operacijah na obrambnem področju (Uradni list RS, št. 75/06 in 51/16),
- Uredba o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15),
- Uredba o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora (Uradni list RS, št. 29/04 in 46/15);
- Uredba o obrambnem načrtovanju (Uradni list RS, št. 51/13),
- Uredba o pogodbenem opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske (Uradni list RS, št. 95/02, 122/04, 119/07, 30/09 in 97/12),
- Uredba o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15),
- Uredba o upravljanju z vojaškimi nepremičninami (Uradni list RS, št. 70/95, 92/99, 11/10 in 82/12),
- Uredba o upravnih zvezah (Uradni list RS, št. 82/11),
- Uredba o evropski kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. 35/11),
- Uredba o uporabi obrambnih zmogljivosti pri podpori državnih organov, sodelovanju s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami (Uradni list RS, št. 30/11),
- Uredba o določitvi objektov in okolišev objektov, ki so posebnega pomena za obrambo, in ukrepih za njihovo varovanje (Uradni list RS, št. 7/99, 67/03 in 26/10),
- Uredba o nadomestilu plače oziroma izgubljenega zaslužka med opravljanjem določenih dolžnosti obrambe, o uveljavljanju pravice do enkratne denarne pomoči in o zneskih te pomoči (Uradni list RS, št. 92/03 in 112/09),
- Uredba o organizaciji in delovanju Nacionalnega centra za krizno upravljanje (Uradni list RS, št. 9/06),
- Uredba o upravljanju radijskih frekvenc za državne potrebe (Uradni list RS, št. 61/05),
- Uredba o kriterijih za razporejanje državljanov (Uradni list RS, št. 80/04),
- Uredba o določitvi obrambnih potreb (Uradni list RS, št. 30/03),
- ± Uredba o obveščevalno-varnostni službi Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 63/99 in 90/00),
- ± Uredba o potrjevanju primernosti za sodelovanje na razpisih zveze Nato (Uradni list RS, št. 102/09)
- Uredba o določitvi delovnih mest, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem (Uradni list RS, št. 48/98, 61/99 in 110/99),
- Pravila službe v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 84/09),
- Odredba o enotni prometni ureditvi v času izvajanja mobilizacije (Uradni list RS, št. 86/99),
- Pravilnik o uniformah Slovenske vojske (Uradni list RS, št. 45/12 in 19/17),
- Pravilnik o oznakah v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 3/95, 95/02, 83/04, 62/05 in 19/17),
- Pravilnik o službeni oceni (Uradni list RS, št. 98/14, 48/15 in 61/16),
- Pravilnik o inšpekcijskem nadzoru na obrambnem področju (Uradni list RS, št. 88/03 in 92/15),
- Pravilnik o posesti in nošenju službenega orožja in streliva v Obveščevalno varnostni službi Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 90/15),
- Pravilnik o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13 in 37/15),

- Pravilnik o vajah v obrambnem sistemu (Uradni list RS, št. 100/13),
- Pravilnik o službenih izkaznicah na obrambnem področju (Uradni list RS, št. 26/00, 93/04, 20/11 in 23/13),
- Pravilnik o zaposlovanju vrhunskih športnikov in trenerjev v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 39/10, 29/12 in 97/12),
- Pravilnik o delih, ki jih delavci na obrambnem področju ne smejo opravljati (Uradni list RS, št. 92/12),
- Pravilnik o izvrševanju obveznosti do predsednika republike na obrambnem področju (Uradni list RS, št. 28/09),
- Pravilnik o opremljanju državnih organov in drugih izvajalcev civilne obrambe na obrambnem področju (Uradni list RS, št. 53/09),
- Pravilnik o organizaciji religiozne duhovne oskrbe (Uradni list RS, št. 58/03),
- Pravilnik o določitvi Elektro Slovenije, d.o.o. za koordinatorja pri pripravah in izvajanju nalog v kriznem in vojnem stanju na področju elektrogospodarstva in premogovništva ter opredelitvi nalog podjetjem s področja elektrogospodarstva in premogovništva (Uradni list RS, št. 112/06),
- Pravilnik o priznanju Manevrska struktura narodne zaščite (Uradni list RS, št. 82/05),
- Pravilnik o izplačilih stroškov in nadomestil v zvezi z izvrševanjem vojaške dolžnosti (Uradni list RS, št. 64/04 in 76/05),
- Pravilnik o izvajanju obrambnih priprav izvajalcev zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 54/03),
- Pravilnik o pogojih za izdajo soglasja Ministrstva za obrambo za promet s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in z zemljišči namenjenimi za poselitev (Uradni list RS, št. 89/03),;
- Pravilnik o denarnih prejemkih vojakov in kandidatov za podčastnike ter častnike vojnih enot (Uradni list RS, št. 71/02),
- Pravilnik o ocenjevanju zdravstvene sposobnosti za vojaško službo (Uradni list RS, št. 80/97, 18/02 in 70/08),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita inšpektorjev za obrambo (Uradni list RS, št. 8/96),
- Navodilo o pooblastilih za imenovanja in razrešitve v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 28/95 in 72/95).

(2) Podzakonski predpisi iz prejšnjega odstavka se v delu, ki niso v nasprotju s tem zakonom in zakonom, ki ureja službo v Slovenski vojski, uporabljajo do sprejetja novih predpisov po tem zakonu.

135. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2018.